

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 05 kwietnia 2023 r.

Poz. 4216

UCHWAŁA NR LXIII/454/2023 RADY MIEJSKIEJ W DROBINIE

z dnia 30 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin na lata 2023 - 2030

Na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 z późn. zm.), oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 08 marca 1990 r. - o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin na lata 2023 - 2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Drobin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Drobinie

Adam Zbigniew Kłosiński

Załącznik do uchwały Nr LXIII/454/2023
Rady Miejskiej w Drobinie
z dnia 30 marca 2023 r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W MIEŚCIE I GMINIE DROBIN NA LATA 2023 – 2030**

Spis treści

CZĘŚĆ I - WSTĘP	3
1. Wprowadzenie	3
2. Metodologia	7
3. Założenia prawno-systemowe Strategii	9
CZĘŚĆ II – DIAGNOZA	13
1. Charakterystyka Miasta i Gminy	14
A. Demografia Miasta i Gminy	144
B. Mieszkania w Gminie Drobin	16
C. Podmioty gospodarcze w Gminie Drobin	17
D. Przestępczość w Gminie	18
2. Identyfikacja najważniejszych lokalnych problemów społecznych	19
3. Dzieci i młodzież	23
4. Osoby bezrobotne	33
5. Uzależnienia od substancji psychoaktywnych	37
6. Zagrożenia uzależnień behawioralnych	49
7. Przemoc w rodzinie	52
8. Osoby z niepełnosprawnością i starsze	57
9. Analiza SWOT	60
11. Zasoby instytucjonalne	64
CZĘŚĆ III - PROGRAMOWA	66
1. Misja	66
2. Cele strategiczne i operacyjne	67
3. Realizatorzy Strategii	85
4. Monitoring i ewaluacja	87
5. Źródła finansowania	88
6. Oczekiwane efekty działań	88
7. Uwagi końcowe	89

CZĘŚĆ I - WSTĘP

Część pierwsza zawiera podstawowe informacje dotyczące zasad konstruowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin (zwaną dalej Strategią). Przedstawione zostały w niej aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego oraz związek analizy wraz z innymi dokumentami strategicznymi funkcjonującymi na różnych poziomach administrowania i społeczności.

1. Wprowadzenie

Strategie rozwiązywania problemów społecznych określa metody interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy tych zjawisk, występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Mówiąc o gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych należy mieć na myśli w szczególności działania publicznych i prywatnych instytucji pomocy społecznej, prowadzone na terenie Gminy, podejmowane dla poprawy warunków zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin - mieszkańców Miasta i Gminy.

Strategia to dokument, którego założeniem jest zdefiniowanie najważniejszych problemów społecznych występujących na terenie Miasta i Gminy Drobin oraz wskazanie głównych kierunków działań mających na celu ich stopniowe eliminowanie bądź zmniejszenie nasilenia. Wskazano i scharakteryzowano w niej nie tylko obszary problemowe, ale także priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla wdrażania planowanych zadań. Planowanie strategiczne z definicji zakłada dążenie do realizacji celów długofalowych. W przypadku rozwiązywania problemów społecznych jest to, przede wszystkim, integracja osób i rodzin z grup szczególnego

ryzyka, a w konsekwencji zachowanie lub podniesienie spójności społecznej. Ograniczanie obszarów wykluczenia społecznego stanowi warunek konieczny i podstawę dla dalszych działań rozwojowych.

W oparciu o uzyskane informacje i materiały został przygotowany dokument, który pozwoli na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskaże obszary, które w najbliższym czasie powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz lokalnych.

W ramach prac związanych z opracowaniem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin uwzględnione zostały obowiązujące zasady polityki społecznej, to jest:

- **zasada samopomocy** – przejawia się w istnieniu i rozwoju pomocy wzajemnej ludzi, zmagających się z podobnymi problemami życiowymi oraz pomocy silniejszych dla słabszych; zazwyczaj w ramach niewielkich nieformalnych grup. Państwowa pomoc społeczna powinna być uruchamiana tylko wtedy, gdy inne drogi pomocy są zdecydowanie mniej efektywne lub niemożliwe do zastosowania. Taka kolej rzeczy kształtuje odpowiedzialność za własne życie i życie innych ludzi, wzmacnia więzi społeczne, daje poczucie samorealizacji i własnej wartości, sprzyja zaspokajaniu potrzeby przynależności do wspólnoty lokalnej, zaspokaja potrzebę bezpieczeństwa i wzajemności („dzisiaj ja tobie, jutro ty mnie”), nie ubezwłasnowolnia;
- **zasada efektów odłożonych w czasie** – jej główną cechą jest różnica w czasie pomiędzy działaniem a konkretną reakcją, która przynosi zmianę. Należy przy tym pamiętać, że „odkładany w czasie”, a więc odległy efekt wprowadzanych zmian (które często nie mogą być szybkie z przyczyn oczywistych) nierzadko wywołuje rozgoryczenie, niepokój, pretensje, a nawet odruchy protestu, buntu, nawet rozruchy.

Zwłaszcza wtedy, kiedy zmiany dotyczą większości społeczeństwa lub dużych jego grup czy kategorii;

- **zasada szerokiego zasięgu skutków, inaczej zasada promieniowania efektów** – polega na tym, że działania podejmowane w obrębie któregoś z obszarów polityki społecznej, czy któregoś z jej podmiotów obejmują swoim wpływem również ich szersze lub węższe „obrzeża”, np. jeżeli pomoc społeczna skutecznie pomogła sąsiadom, to wzrasta poczucie bezpieczeństwa wśród współmieszkańców;
- **zasada akceptacji społecznej** – związana jest z tym, że jeżeli działania władz budzą pozytywne emocje społeczne (np. organizowanie wakacji dla dzieci czy rozgrywek sportowych), wówczas efekt jest szybki. To wzmacnia więzi pomiędzy decydentami, realizatorami i ich otoczeniem. Jeśli natomiast władza lokalna musi zabiegać o akceptację swoich zamiarów, wówczas należy przygotować plan, który powinien zawierać:
 - wyjaśnienie celu podjętego działania,
 - jawność wszelkich poczynań,
 - poparcie zadania przez uznane w środowisku autorytety,
 - akcję informacyjną poprzedzającą podejmowane decyzje,
 - zaangażowanie do realizacji celu i poszczególnych jego etapów jak największej liczby osób i instytucji,
 - obserwowanie, wskazywanie i podkreślanie pierwszych sukcesów i wspólnego ich świętowania,
 - ujawnianie trudności i ewentualnych niepowodzeń;

- **zasada kontroli społecznej** – związana jest z bieżącym monitoringiem postępów w realizacji działań przez społeczność lokalną;
- **zasada aktywności i zaangażowania** - polega na włączaniu (na różnych zasadach, pod różnymi pozorami i do różnych zadań) w lokalne życie społeczne jak największej grupy mieszkańców;
- **zasada kompleksowości i sprzężenia zwrotnego** – wiąże się z tym, że jakiegokolwiek zmiany dokonane w jednym obszarze życia zawsze powodują zmiany w innych jego dziedzinach;
- **zasada pozornego altruizmu** – związana jest ona z osobowością człowieka. Należy pamiętać, że wprowadzając czy planując jakieś działania społeczne często argumentujemy to dobrem powszechnym. Trzeba jednak zawsze mieć na uwadze, że realizowany model ładu społecznego ma swoje różne strony – tę ogólną, ideową, dającą poczucie uczestnictwa i zgodę na społeczne czynienie czegoś dobrego i inną, wyrażającą się w pytaniu:

„Co ja z tego będę mieć?”.

Polityka społeczna ma konkretne zastosowania:

1. Dla pokolenia pracującego:

- Aktywizacja
- Wykorzystanie potencjału wszystkich pracowników, w tym osób obecnie nieaktywnych
 - Osoby w wieku 50+;
 - Osoby z niepełnosprawnościami.

2. Dla dzieci i młodzieży:

- Inwestycje w edukację;
- Budowanie przyszłego kapitału ludzkiego i społecznego;
- Polityka rodzinna - działania na rzecz dietności;
- Ograniczanie ubóstwa dzieci.

3. Dla osób starszych:

- Integracja społeczna;
- Rozwój usług opiekuńczych w świetle postępującego wydłużania się trwania życia.

Funkcjonujące w środowisku lokalnym kwestie i problemy społeczne prowadzą do wykluczenia społecznego, czyli sytuacji uniemożliwiającej lub znacznie utrudniającej jednostce lub grupie zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów oraz zdobywanie dochodów niezbędnych do życia. Środkiem umożliwiającym przeciwdziałanie tej sytuacji jest integracja społeczna oparta na zasadach dialogu, wzajemności i równorzędności.

2. Metodologia

Dane wykorzystywane w niniejszej analizie pochodzą w przeważającej większości z Urzędu Miasta i Gminy Drobin, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Drobinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drobinie, Banku Danych Lokalnych GUS: j. administracyjna Drobin – Gmina miejsko - wiejska (na dzień 31 grudnia 2021 r. oraz 19 grudnia 2022 r., pobrano dnia: 27.12.2022 r.) oraz portalu www.polskawliczbach.pl (dostęp: 27.12.2022 r.).

Badanie diagnostyczne przeprowadzono na terenie Miasta i Gminy Drobin w 2022 r. Zostało przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców i uczniów ze szkół podstawowych oraz sprzedawców w lokalnych punktach sprzedaży alkoholu. Objęło swoim zasięgiem takie zagadnienia, jak: demografia - przyrost naturalny, sytuację gospodarczo - finansową, wychowanie i edukację, kulturę, wsparcie rodzin, ważność problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy, bezrobocie, wykluczenie społeczne, spożywanie alkoholu, rynek alkoholowy, działania władz lokalnych, przemoc w rodzinie, przemoc szkolną, dostępność narkotyków w środowisku lokalnym oraz uzależnienia behawioralne.

Schemat metodologii opracowywania dokumentu Strategii:

✓ Część wprowadzająca:

- Informacja na temat organizacji Strategii;
- Uwarunkowania zewnętrzne prawne i programowe tworzenia dokumentu.

✓ Część analityczno-diagnostyczna:

- Analiza źródeł zastanych – danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w Mieście i Gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jego mieszkańców;
- Analiza badań diagnostycznych – sondażu skierowanego do reprezentantów środowiska lokalnego;
- Identyfikacja mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej (analiza SWOT).

✓ Część programowa:

- Misja;
- Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań;
- Monitoring i ewaluacja;

- Realizatorzy Strategii;
- Źródła finansowania;
- Oczekiwane efekty działań.

3. Założenia prawno-systemowe Strategii

Określenie priorytetowych kierunków i działań realizowanych w ramach Strategii jest kompatybilne z głównymi założeniami dokumentów obowiązujących na terenie Unii Europejskiej i Polski, które wpływają na politykę społeczną i decydują o kształcie przedsięwzięć realizowanych w jej poszczególnych obszarach.

Zaliczyć do nich możemy:

✓ Poziom europejski :

- Strategia Lizbońska;
- Europejska Strategia Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu;
- Europejska Strategia Zatrudnienia;
- Fundusze Unijne - perspektywa na lata 2021-2027.

✓ Poziom krajowy:

- Strategia Polityki Społecznej;
- Narodowa Strategia Rozwoju Regionalnego;
- Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030r.);
- Narodowa Strategia Spójności;
- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju;
- Krajowa Strategia Zatrudnienia;
- Strategia Państwa Dla Młodzieży;

- Narodowy Planu Działań na Rzecz Dzieci „Polska dla Dzieci”;
 - Strategia Rozwoju Edukacji;
 - Strategia Rozwoju Ochrony Zdrowia;
 - Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030;
 - Narodowy Program Zdrowia;
 - Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
 - Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomani;
 - Krajowy Program Wychodzenia z Bezdomności i Rozwoju Budownictwa Socjalnego;
 - Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- ✓ Poziom wojewódzki:
- Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 r.;
 - Regionalna Strategia Innowacji dla Mazowsza do 2030 r.;
 - Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2021-2030.
- ✓ Poziom lokalny:
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Płockiego na lata 2020-2025;
 - Strategia Rozwoju Powiatu Płockiego na lata 2023-2027;
 - Program współpracy Powiatu Płockiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok;
 - Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Zakresie Rehabilitacji Zawodowej i Zatrudnienia oraz

Przestrzegania Praw Osób Niepełnosprawnych w Powiecie Płockim na lata 2019-2024.

Opracowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Drobin oraz jej wdrażanie, odpowiada właściwym przepisom prawnym, do których należą:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2023 poz. 40);
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 poz. 2268 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 poz. 447 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2022 poz. 1327 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. 2022 poz. 690 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2021 poz. 1249 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 poz. 1119 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2022 poz. 2230);
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. 2022 poz. 1324, z późn. zm.);

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 poz. 615 z późn. zm);
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 poz. 2050 z późn. zm);
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionych do alimentów (Dz. U. z 2022 poz. 1205 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2022 poz. 2241);
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 poz. 2123);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2023 poz. 100);
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2022 poz. 2561).

CZĘŚĆ II – DIAGNOZA

Część diagnostyczna zawiera diagnozę problemów społecznych Miasta i Gminy Drobin. Diagnoza została oparta na badaniu źródeł zastanych oraz badaniu sondażowym aktualnych problemów społecznych występujących na terenie Miasta i Gminy wśród dorosłych mieszkańców, uczniów ze szkół podstawowych oraz sprzedawców w lokalnych punktach sprzedaży alkoholu. Podstawowym celem badań sondażowych była analiza określonych problemów społecznych występujących na terenie Miasta i Gminy Drobin, dlatego kwestionariusze zawierały następujące bloki tematyczne:

- zjawisko uzależnień (zarówno nałogów od substancji psychoaktywnych, jak i behawioralnych),
- poglądy dotyczące spożywania alkoholu i palenia papierosów,
- przemoc i agresja w szkole,
- przemoc domowa,
- ocena warunków zamieszkania,
- okoliczności inicjacji alkoholowej, upijanie się i uzależnienie od alkoholu,
- nikotynizm i korzystanie z e-papierosów,
- kontakt z narkotykami i dopalaczami,
- korzystanie z napojów energetycznych,
- niebezpieczne korzystanie z lekarstw, uzależnienie od leków,
- hazard, udział w zakładach bukmacherskich,

- inne potencjalne zagrożenia w opinii respondentów,
- czynniki chroniące i czynniki ryzyka w lokalnych szkołach,
- zapotrzebowanie na prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach i na terenie Miasta i Gminy.

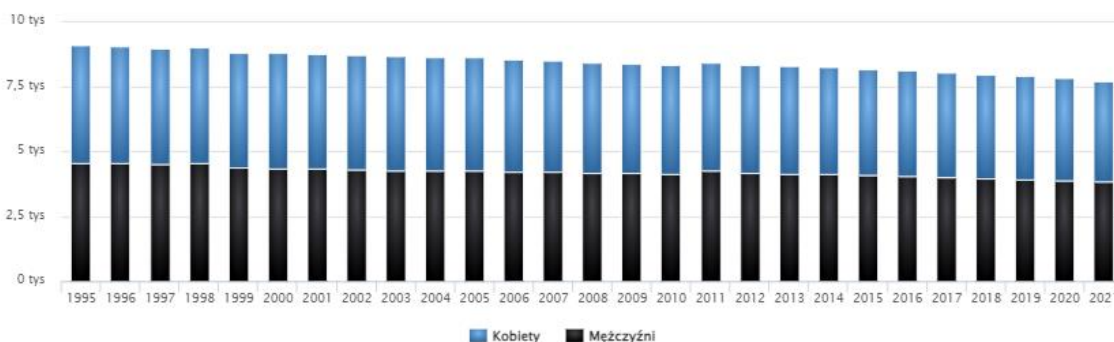
Badanie sondażowe zostało przeprowadzone w grudniu 2022 roku. Udział wzięło 134 dorosłe osoby zamieszkujące na terenie Miasta i Gminy Drobin, spośród których 54% stanowiły kobiety, a 46% mężczyźni. Zaś uczniów ze szkół podstawowych z terenu Miasta i Gminy Drobin było 210. Spośród badanych uczniów ze szkół podstawowych 45% stanowią dziewczynki, 51% chłopcy, a 4% odmówiło odpowiedzi.

1. Charakterystyka Miasta i Gminy

Miasto i Gmina Drobin leży w województwie mazowieckim, w powiecie plockim. Miasto Drobin jest siedzibą Gminy miejsko-wiejskiej Drobin. Obok miejscowości przepływa rzeka Karsówka, dopływ Raciążnicy. Drobin leży na skrzyżowaniu dwóch ważnych szlaków komunikacyjnych: drogi nr 10 łączącej Warszawę z Toruniem i całym Pomorzem Zachodnim oraz drogi nr 60 stanowiącej ważny szlak tranzytowy do krajów bałtyckich: Litwy, Łotwy i Estonii.

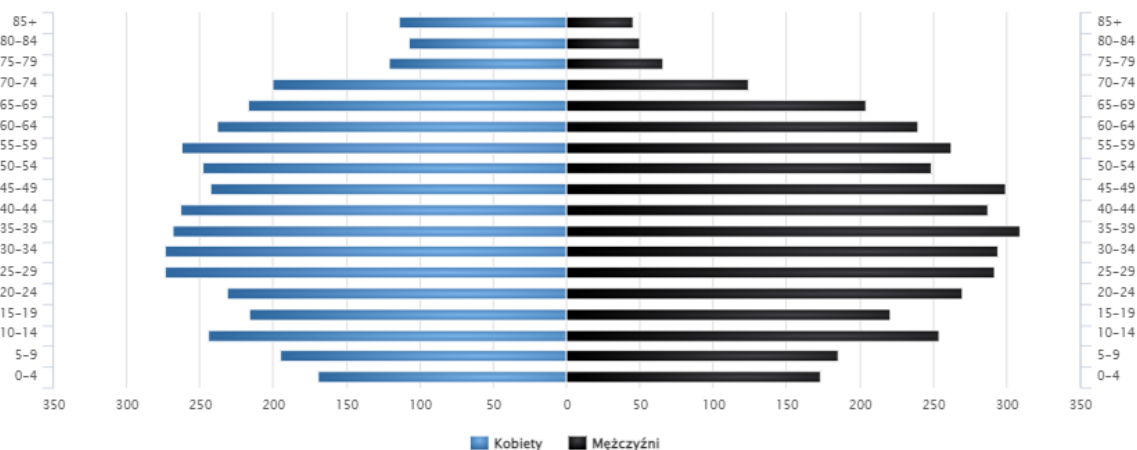
A. Demografia Miasta i Gminy

Gmina Drobin ma, według danych na dzień 19 grudnia 2022 r. 7 404 mieszkańców, w tym 3 683 mężczyzn i 3 721 kobiet. W Mieście Drobin zamieszkuje 2 670 mieszkańców, w tym 1 286 mężczyzn (48%) i 1 384 kobiet (52%). W latach 2002-2021 liczba mieszkańców zmalała o 11,5%.

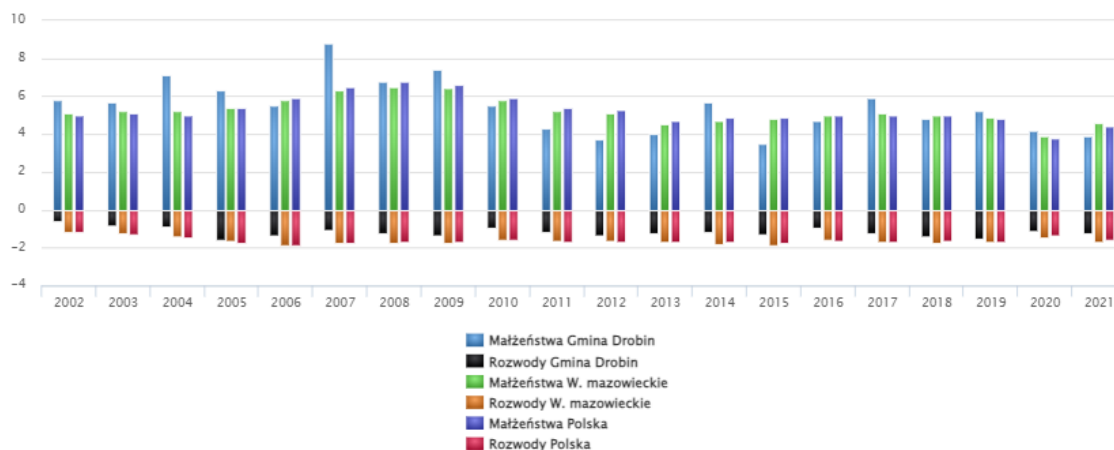
Populacja Gminy Drobin w latach 1995-2021

Średni wiek mieszkańców Gminy wynosi 40,2 lat i jest nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz nieznacznie mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Przyrost naturalny w Mieście i Gminie Drobin w pierwszym półroczu 2022 r. był ujemny i wyniósł -17. W tym samym okresie urodziło się 29 mieszkańców i zmarło 46 mieszkańców.

Wiek mieszkańców w Mieście i Gminie Drobin

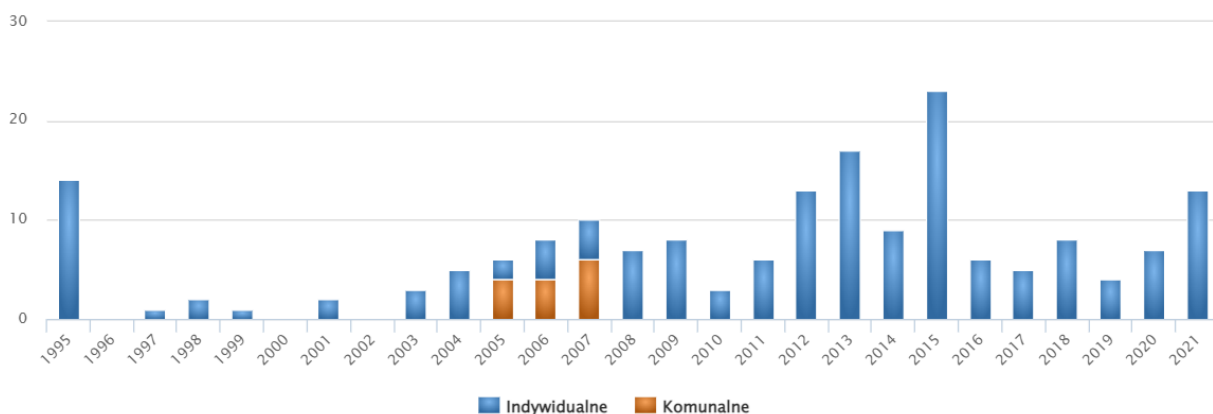
Mieszkańcy Miasta i Gminy Drobin zawarli w pierwszym półroczu 2022 r. roku 4 małżeństwa, co odpowiada 1,08 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to znacznie mniej od wartości dla województwa mazowieckiego oraz dla Polski.

Małżeństwa i rozwody na 1000 ludności w Gminie Drobin w latach 2002-2021

B. Mieszkania w Gminie Drobin

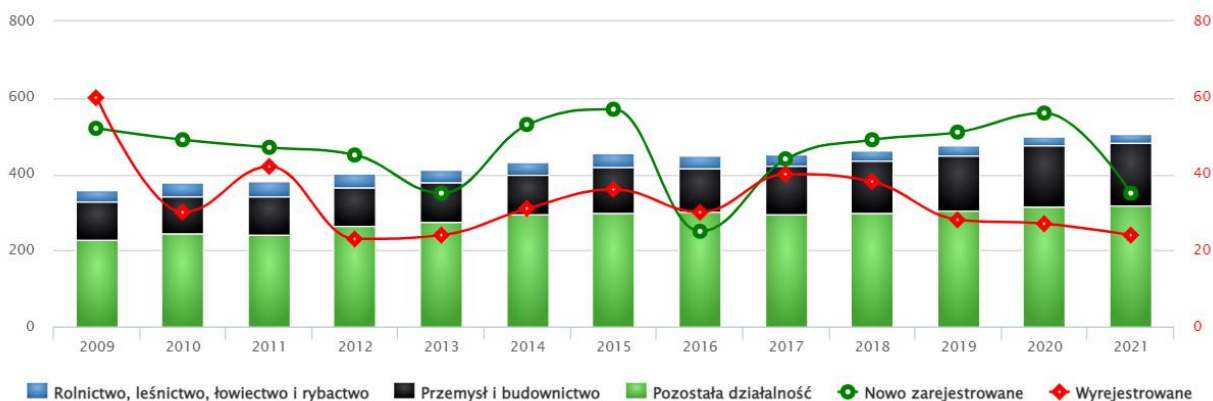
W 2021 roku w Gminie Drobin oddano do użytku 13 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 1,69 nowych lokali. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w Gminie Drobin to 2 429 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 311 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. 100% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne.

Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 1995-2021

C. Podmioty gospodarcze w Gminie Drobin

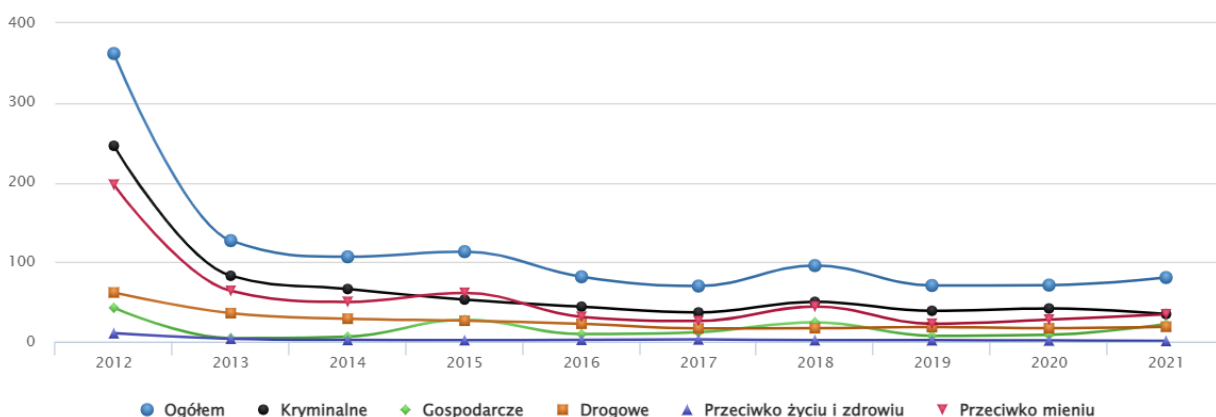
W Gminie Drobin w roku 2022 w rejestrze REGON zarejestrowanych było 365 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 224 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 10 nowych podmiotów, a 9 podmiotów zostało wyrejestrowanych. Na przestrzeni lat 2009-2021 najwięcej (57) podmiotów zarejestrowano w roku 2015, a najmniej (25) w roku 2016. W tym samym okresie najwięcej (60) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2009 roku, najmniej (23) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2012 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w Gminie Drobin najwięcej (23) jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (486) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w latach 2009-2021

D. Przestępczość w Gminie

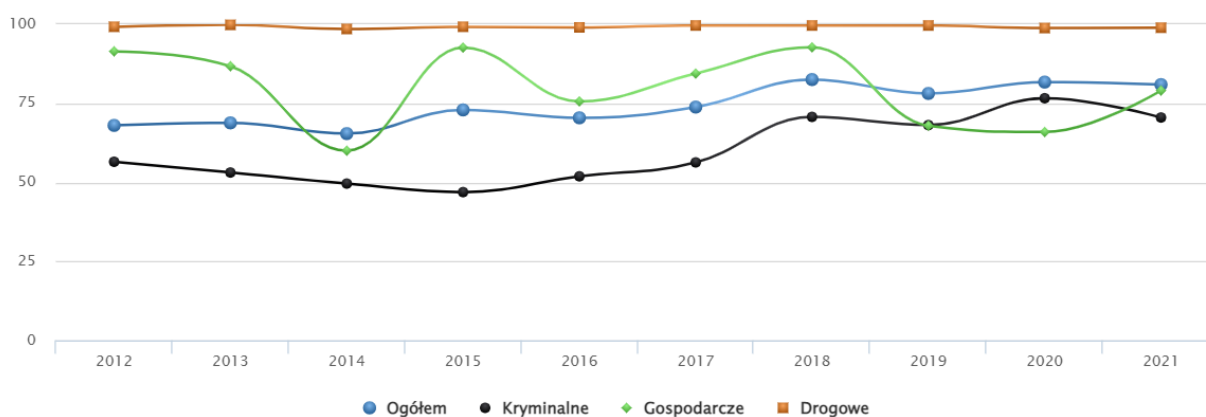
W 2021 roku w Gminie Drobin stwierdzono szacunkowo (w oparciu o dane powiatowe) 81 przestępstw. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 10,44 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

Przestępstwa stwierdzone w Gminie Drobin w latach 2012-2021

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w Gminie Drobin wynosi 80,90% i jest znacznie większy od wskaźnika wykrywalności dla województwa mazowieckiego oraz znacznie

większy od wskaźnika dla całej Polski. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców Gminy Drobin najwięcej stwierdzono przestępstw przeciwko mieniu - 4,46 (wykrywalność 63%) oraz o charakterze kryminalnym - 4,51 (wykrywalność 70%). W dalszej kolejności odnotowano przestępstwa drogowe - 2,43 (98%), o charakterze gospodarczym - 2,89 (79%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,13 (100%).

Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w Gminie Drobin w latach 2012-2021

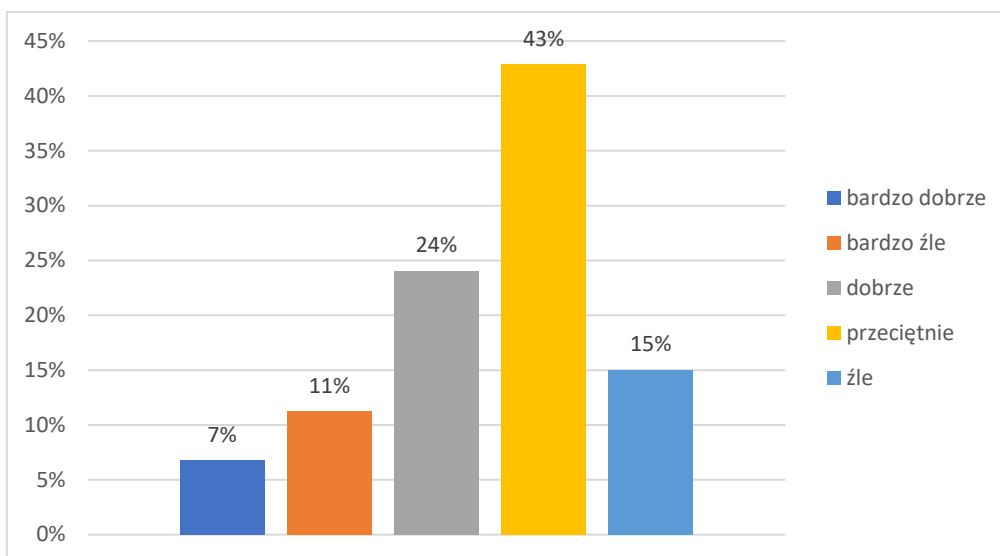
2. Identyfikacja najważniejszych lokalnych problemów społecznych

W 2021 roku w ramach zadań własnych Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej udzielił pomocy 853 osobom w 509 rodzinach (193 rodziny na wsi). Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy w 2021 roku było bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność i potrzeba ochrony macierzyństwa. Poniżej w tabeli przedstawiono powody przyznania pomocy:¹

¹ Raport o stanie Miasta i Gminy Drobin za rok 2021.

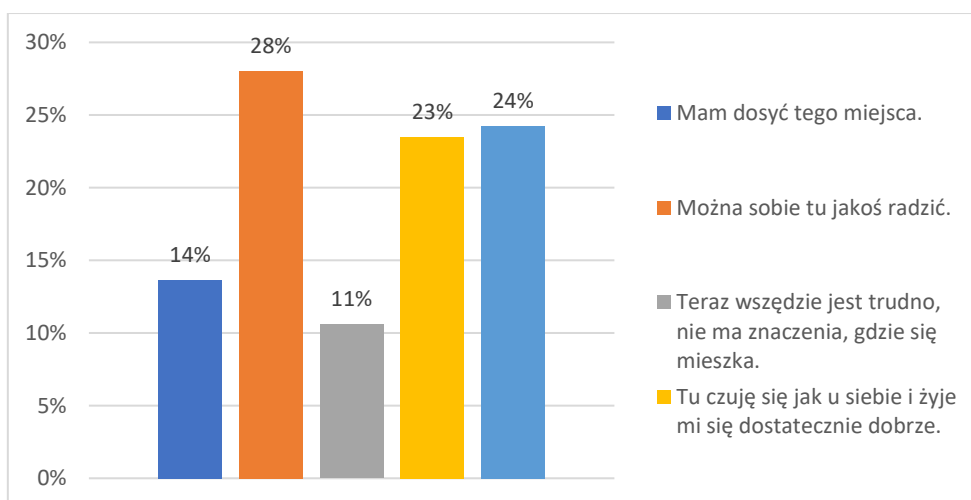
Powody przyznania pomocy		
Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	163	422
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	9	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa	43	224
Bezrobocie	143	424
Niepelnosprawność	97	233
Długotrwała lub ciężka choroba	104	355
Bezradność w sprawach opiekuńczych-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym:	33	111
- rodziny niepełne	28	93
- rodziny wielodzietne	1	6
Przemoc w rodzinie	0	0
Alkoholizm	23	34
Narkomania	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	8	17
Sytuacja kryzysowa	1	1
Zdarzenie losowe	10	28
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

W badaniu sondażowym poproszono dorosłych mieszkańców o ocenę warunków życia na terenie Miasta i Gminy Drobin. Najwięcej osób (43%) wskazało, że w ich otoczeniu żyje się przeciętnie. Następnie około co szósty (15%) mieszkaniec ocenił warunki życia w okolicy jako złe, 11% mieszkańców - jako bardzo złe. Około co czwarty (24%) mieszkaniec uważa, że w jego/jej miejscu zamieszkania żyje się dobrze, a 7% osób wskazało, że bardzo dobrze.

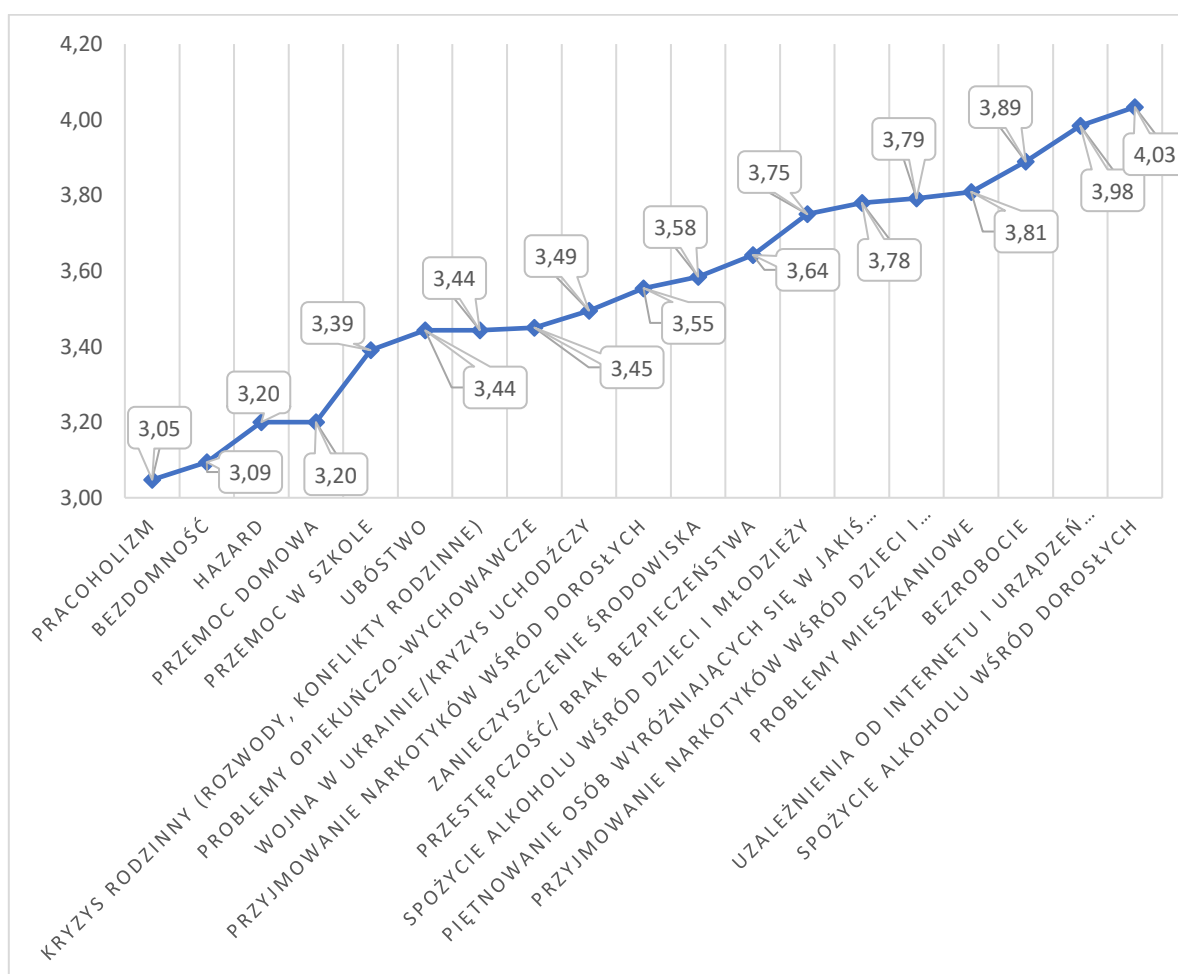
Ocena warunków życia w miejscu zamieszkania respondentów

W kolejnym pytaniu mieszkańcy zostali poproszeni o scharakteryzowanie własnego stosunku do swojego miejsca zamieszkania. Około co czwarty (23%) mieszkaniec czuje się jak u siebie i ocenia warunki życia dostatecznie dobrze. Podobny odsetek osób (28%) uważa, że w ich okolicy można sobie jakoś radzić. Około co dziesiąty mieszkaniec uważa, że niezależnie, gdzie się mieszka – wszędzie jest trudno. Około co czwarty (24%) mieszkaniec uważa, że życie w Mieście i Gminie Drobin jest raczej trudne, a około co siódmy mieszkaniec określa, że ma dosyć życia w tym miejscu.

Stosunek respondentów do miejsca zamieszkania

Dodatkowo poproszono mieszkańców o ocenę ważności lokalnych problemów społecznych. Respondenci mieli za zadanie ustosunkować się do każdej kwestii i ocenić na skali 1 do 5 (gdzie 1 to znikomy, a 5 to bardzo ważny), występowanie danego problemu w ich miejscu zamieszkania. Ze wszystkich odpowiedzi wyciągniętą średnią. Zatem dorośli ankietowani uważają, że najpoważniejszym problemem społecznym na terenie Miasta i Gminy Drobin jest spożywanie alkoholu wśród dorosłych (4,03), następnie uzależnienia od Internetu i innych urządzeń elektronicznych (3,98) oraz bezrobocie (3,89). Znikome problemy społeczne na terenie Miasta i Gminy Drobin w opinii mieszkańców to pracoholizm (3,05), bezdomność (3,09), hazard (3,20) i przemoc domowa (3,20).

Ocena lokalnych problemów społecznych

3. Dzieci i młodzież

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi i młodzieżą, jako grupami wymagającymi szczególnej troski i ochrony. Działalność ta polega przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego. Ważną kwestią jest również aktywizacja zawodowa młodzieży wchodzącej na rynek pracy. System wsparcia organizują instytucje państwowe, samorządy, organizacje pozarządowe.

Na system ten składają się:

- domy pomocy społecznej dla dzieci specjalnej troski,
- pogotowia opiekuńcze,
- domy dziecka,
- ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży,
- ogniska wychowawcze – placówki środowiskowe zapobiegające niedostosowaniu społecznemu i osamotnieniu dzieci i młodzieży oraz zapewniające pomoc rodzicom mającym trudności w wychowaniu dzieci,
- wioski dziecięce,
- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze,
- rodziny zastępcze,
- rodzinne domy dziecka,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Wszystkie te placówki wyrównują szanse dzieci i młodzieży. Nie zmienia to faktu, że najlepszymi warunkami dla dziecka wspierającymi jego harmonijny i odpowiedni rozwój osobowości jest pełna rodzina, gwarantująca poczucia bezpieczeństwa, zaspokajająca potrzebę przynależności oraz zapewniająca wszystkie podstawowe potrzeby.

Na terenie Miasta i Gminy Dobin obecnie funkcjonują następujące publiczne szkoły i placówki edukacyjne:

✓ Żłobki:

- Klub Dziecięcy „Wesołe Drobinki”,

✓ Przedszkola:

- Miejsko-Gminne Przedszkole w Drobinie,
- Gminne Przedszkole w Łęgu Probostwie,

✓ Szkoły podstawowe:

- Szkoła Podstawowa im. Miry Zimińskiej-Sygietyńskiej w Cieszewie,
- Szkoła Podstawowa im. prof. arch. Stanisława Marzyńskiego w Rogotwórsku,
- Szkoła Podstawowa w Łęgu Probostwie,
- Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Drobinie,

✓ Szkoły ponadpodstawowe:

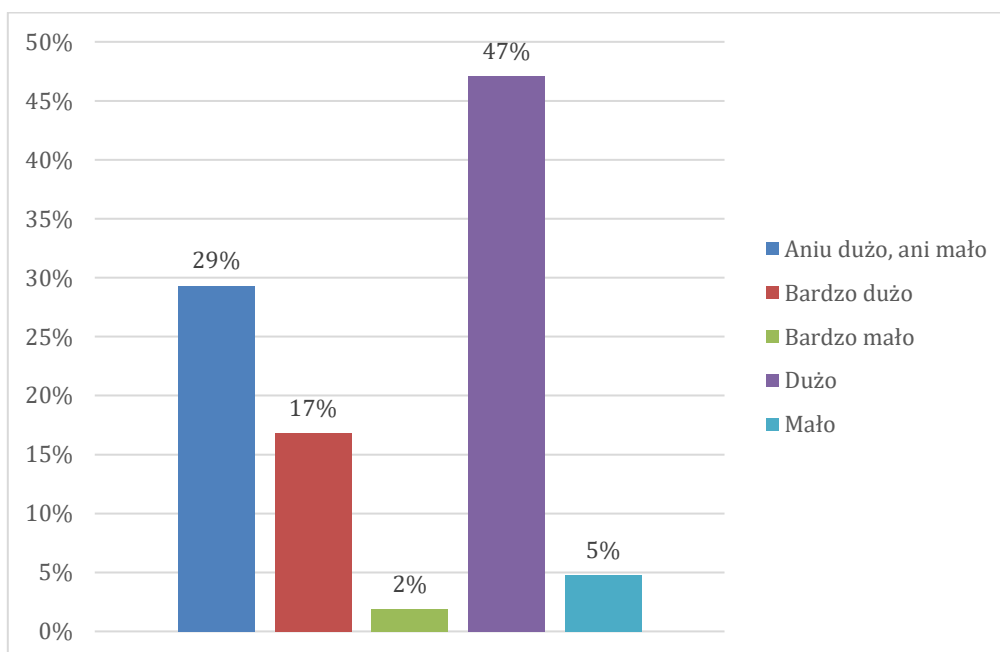
- Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Drobinie.

Młodzi mieszkańcy Miasta i Gminy Drobin odpowiedzieli na szereg pytań zadanych w badaniu sondażowym. W obrębie szczególnego zainteresowania w obrębie badania dzieci i młodzieży były:

- ocena klimatu szkolnego w placówkach z terenu Miasta i Gminy Drobin;
- przemoc i agresja szkolna;
- czynniki chroniące i czynniki ryzyka w lokalnych szkołach;
- zapotrzebowanie na prowadzenie działań profilaktycznych w szkołach i na terenie Miasta i Gminy Drobin.

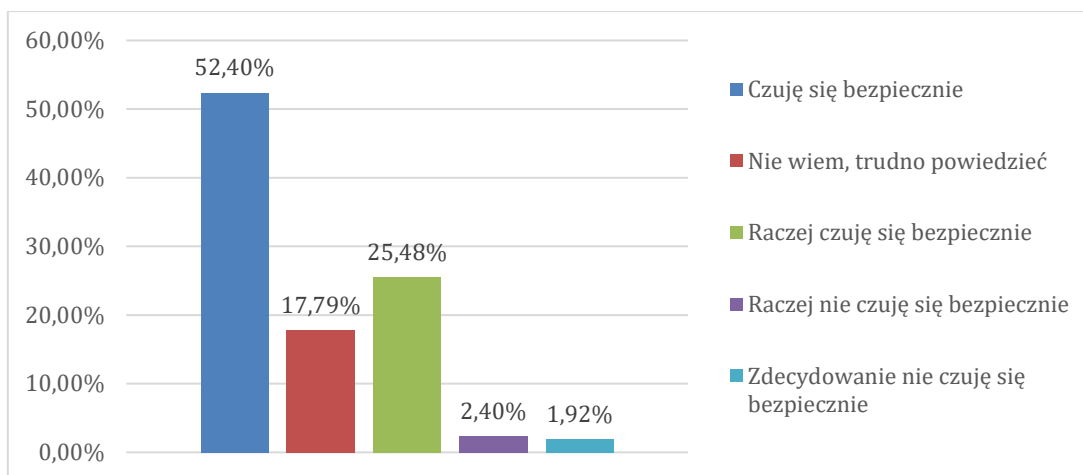
W badaniu diagnostycznym wykazano, że więzi rodzinne wśród uczniów i ich rodziców są dosyć silne, co jest jednym z ważniejszych czynników chroniących przed zachowaniami ryzykownymi wśród dzieci i młodzieży.

47% uczniów spędza dużo czasu z rodzicami i 17% - bardzo dużo. Natomiast 29% uczniów spędza średnią ilość czasu. 5% uczniów spędza mało czasu z rodzicami i 2% uczniów wskazało, że bardzo mało.

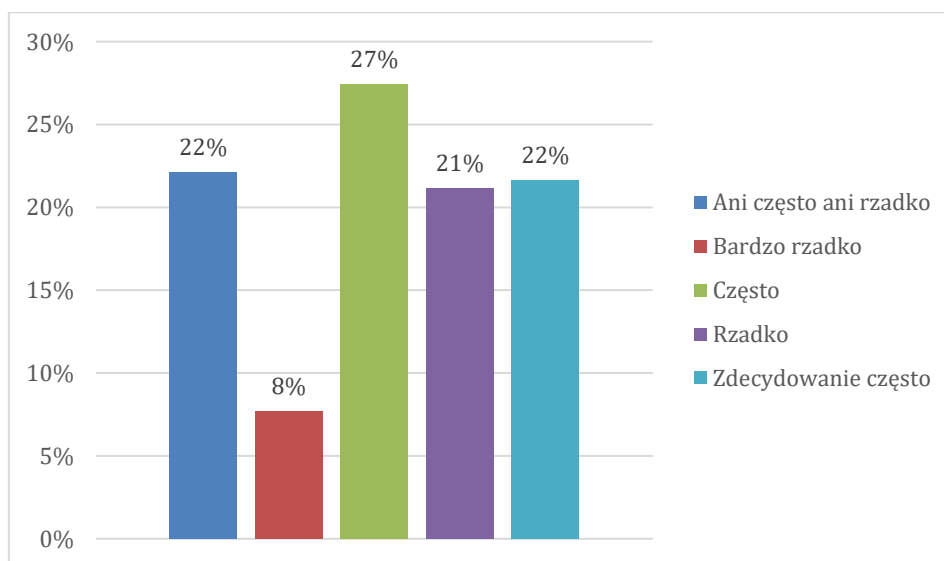
Spędzanie czasu z rodzicami

Z przeprowadzonego badania wynika, iż uczniowie czują się w lokalnych szkołach z terenu Miasta i Gminy Drobin dosyć bezpiecznie: 52,40% wskazało na odpowiedź „czuję się bezpiecznie” oraz 25,48% - „raczej czuję się bezpiecznie”.

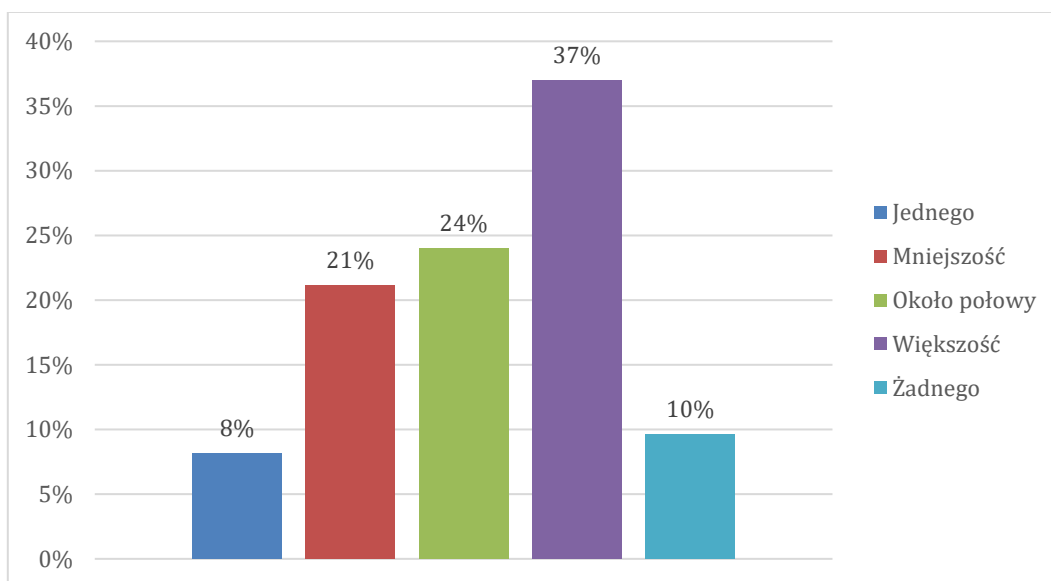
Poczucie bezpieczeństwa w szkole

Poproszono uczniów lokalnych szkół o wskazanie poziomu odczuwanego stresu w szkole. Odpowiedzi są dosyć wyrównane. Duża grupa uczniów odczuwa stres często (27%) i zdecydowanie często (22%). 21% stresuje się w szkole rzadko i 8% - bardzo rzadko.

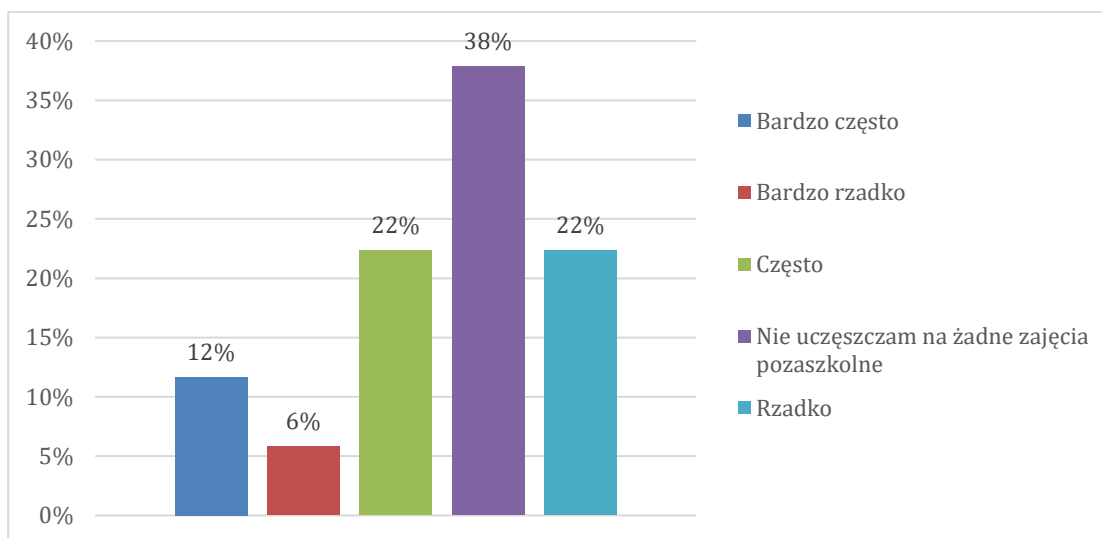
Poczucie stresu u uczniów

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie poziomu zaufania do nauczycieli w ich szkołach. Najczęściej padła odpowiedź o zaufaniu do większości kadry pedagogicznej (37%). W następnej kolejności do około połowy (24%). Na trzecim miejscu uczniowie wskazali zaufanie do mniejszości nauczycieli (21%). 8% osób ufa tylko jednemu nauczycielowi, a 10% - żadnemu.

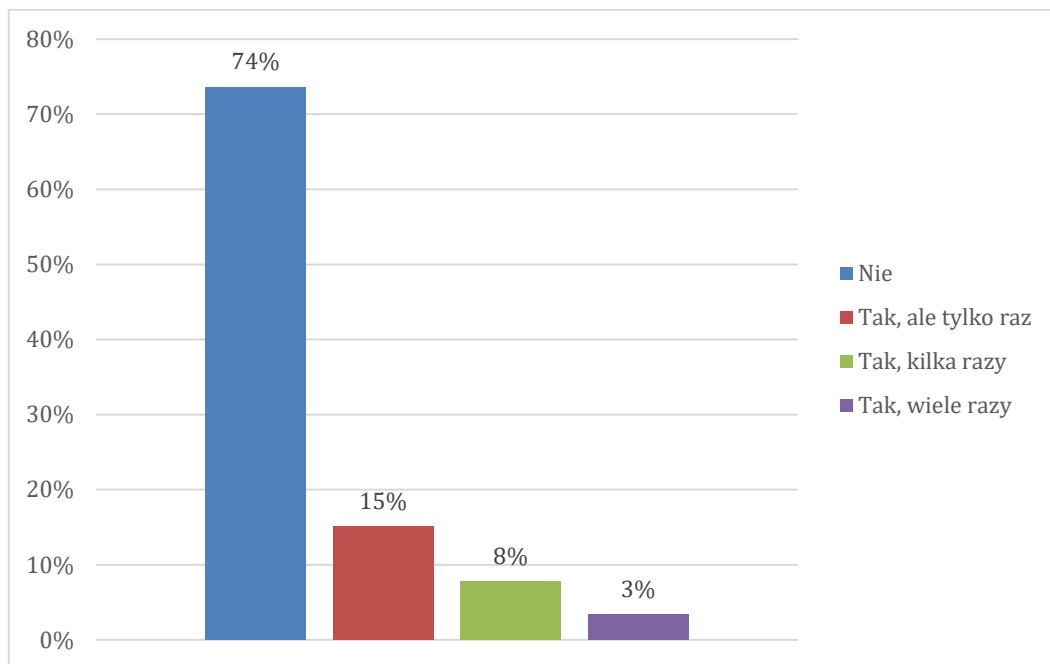
Zaufanie uczniów do nauczycieli

W kolejnym pytaniu poproszono respondentów o wskazanie jak często uczęszczają na dodatkowe zajęcia poza lekcjami w szkole. 38% nie uczęszcza na żadne zajęcia pozaszkolne, a 22% - rzadko i 6% - bardzo rzadko. Natomiast 12% - bardzo często, a 22% – często.

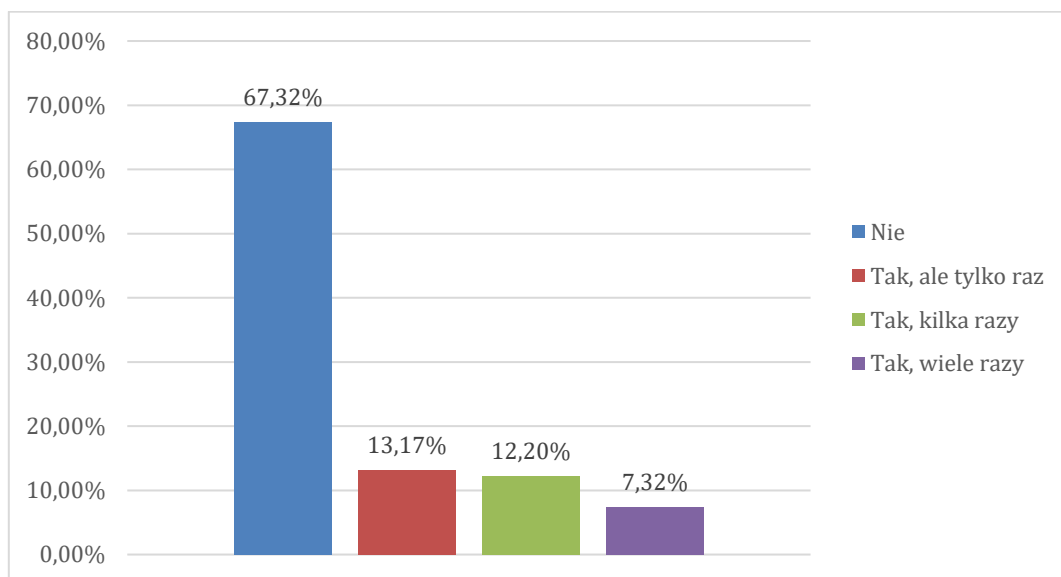

Zajęcia dodatkowe poza szkołą

W zakresie przemocy szkolnej wyniki diagnozy społecznej wskazują na to, że w szkołach podstawowych na terenie Miasta i Gminy Drobin dochodzi dosyć rzadko do aktów przemocy. Najczęściej zdarzają się w lokalnych szkołach sytuacje wykluczenia z grupy rówieśniczej (13,17% uczniów wskazało, że raz zdarzyło się, że zostali wykluczeni lub odtrąceni przez innych uczniów, 12,20% wskazało, że kilkakrotnie zdarzyła się taka sytuacja, a 7,32% - wielokrotnie) oraz pobicie lub uderzenie (26% uczniów z lokalnych szkół doświadczyło min. raz uderzenia lub pobicia w szkole).

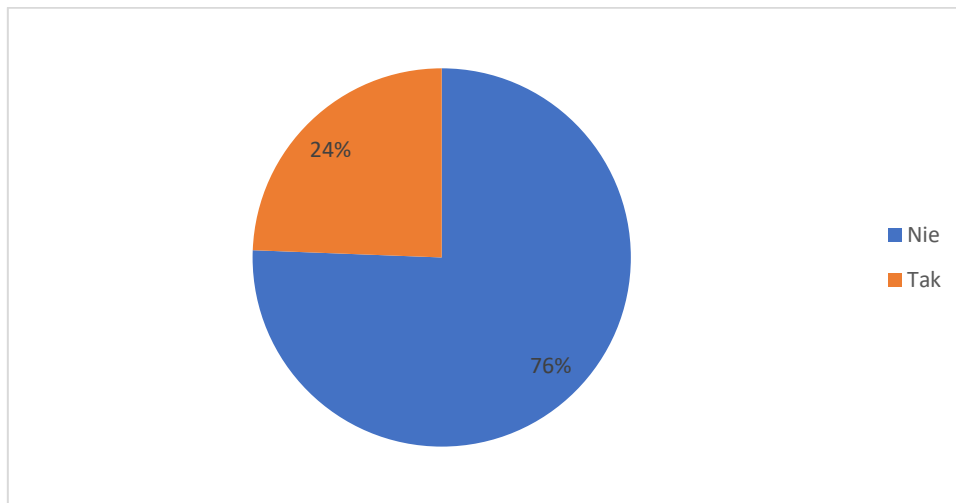

Uderzenie lub pobicie przez innych uczniów

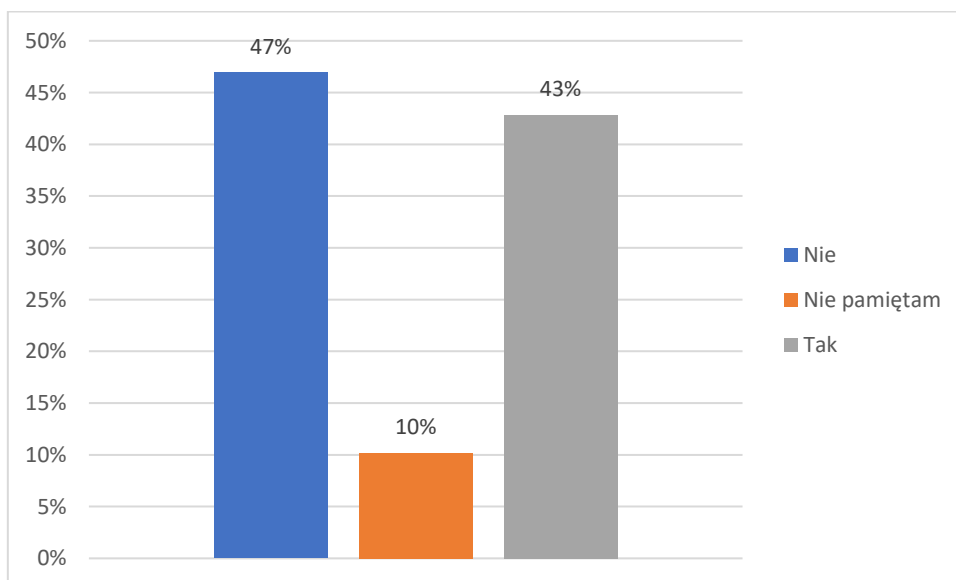
Wykluczenie lub odtrącenie przez innych uczniów

W sondażu diagnostycznym zapytano uczniów z lokalnych szkół czy brali kiedykolwiek udział w zajęciach profilaktycznych. Większość uczniów (76%) nie brała nigdy udziału w takich zajęciach.

Udział uczniów w zajęciach profilaktycznych

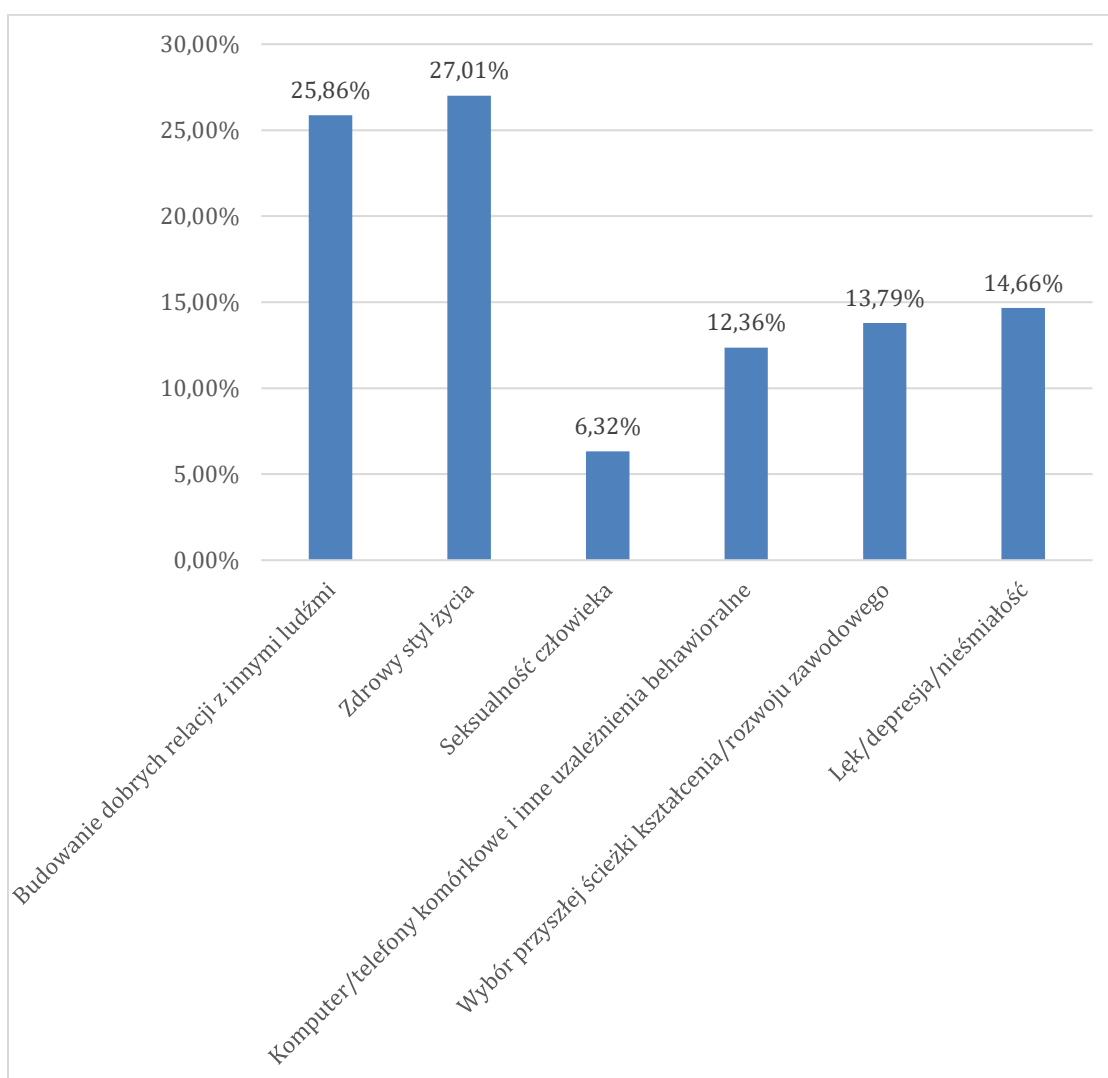
W kolejnym pytaniu doprecyzowano, o jakiej tematyce były przeprowadzane zajęcia profilaktyczne, w których uczniowie brali udział. 43% uczniów wskazało, że brało udział w zajęciach dotyczących agresji i/lub przemocy, 47% - nie, a 10% - nie pamięta.

Udział uczniów w zajęciach profilaktycznych z zakresu agresji/przemocy

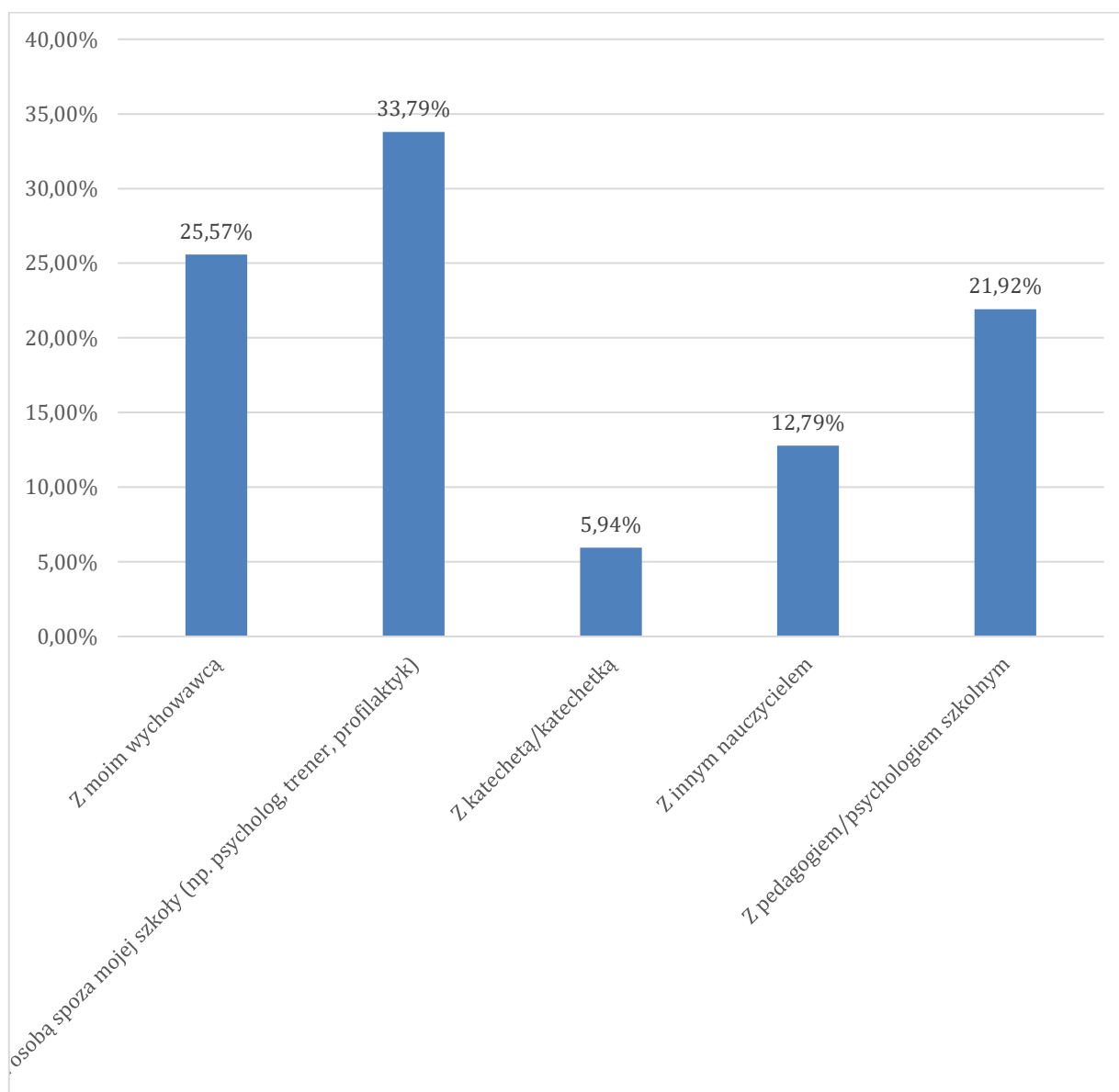
Z powyższych danych wynika, iż w dalszym ciągu istnieje duża potrzeba dofinansowania warsztatów profilaktycznych w szkołach podstawowych z terenu Miasta i Gminy Drobin.

W sondażu diagnostycznym zapytano również uczniów lokalnych szkół o tematy zajęć profilaktycznych, w których najchętniej wzięliby udział w przyszłości (pytanie wielokrotnego wyboru). Najwięcej osób wskazało na następujące tematy: zdrowy styl życia (27,01%) oraz budowanie dobrych relacji z innymi ludźmi (25,86%). W następnej kolejności uczniowie wybrali zajęcia z zakresu lęku, depresji i nieśmiałości (14,66%), wyboru przyszłej ścieżki zawodowej (13,79%), komputerów, telefonów komórkowych i innych uzależnień behawioralnych (12,36%) oraz seksualności człowieka (6,32%).

Chęć udziału w zajęciach profilaktycznych w przyszłości

Dodatkowo zapytano uczniów z jakimi osobami chcieliby mieć w przyszłości zajęcia profilaktyczne (pytanie wielokrotnego wyboru). Odpowiedzi uczniów wskazują na potrzebę prowadzenia takich zajęć głównie przez trenerów spoza środowiska tej samej szkoły (33,79%). Następnie uczniowie wskazali wychowawcę klasy (25,57%) oraz pedagoga i/lub psychologa szkolnego (21,92%). 12,79% uczniów woli mieć takie zajęcia z innym nauczycielem niż wychowawca klasy oraz 5,94% z katechetą/ką.

Preferencje wyboru prowadzącego zajęcia przez uczniów

4. Osoby bezrobotne

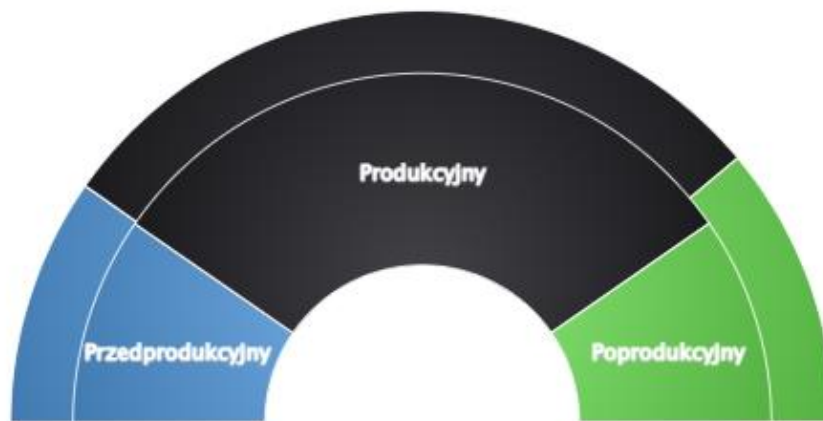
Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie stanowi złożone zjawisko, które oddziałuje nie tylko na płaszczyznę ekonomiczną danego społeczeństwa, ale przede wszystkim generuje zmiany (w większości negatywne) w funkcjonowaniu jednostki bezrobotnej oraz jej środowiska. Bezrobocie można określić również jako „proces społeczno-ekonomiczny i kulturowy o charakterze zewnętrznym i wewnętrznym, oddziałującym na warunki życia, potrzeby i aspiracje bezrobotnych, ich rodziny i całą społeczność powodując znaczne zmiany, zwłaszcza o charakterze negatywnym, w różnych sferach życia bezrobotnych oraz w ich środowiskach.” Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia jednostki i jej rodziny, wywierając negatywne skutki i wpływ na:

- poczucie samooceny jednostki,
- poczucie przynależności społecznej i partycypacji w życiu społecznym,
- dezintegrację rodziny,
- zmniejszenie siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenie ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.²

Według danych GUS struktura demograficzna mieszkańców Miasta i Gminy Drobin w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny w 2021 r. przedstawiała się następująco: 61,5% mieszkańców jest w wieku

² Matejek J. Białożył K. *Wybrane obszary społecznego funkcjonowania rodziny w perspektywie bezrobocia*, UP w Krakowie.

produkcyjnym, 19,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,3% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

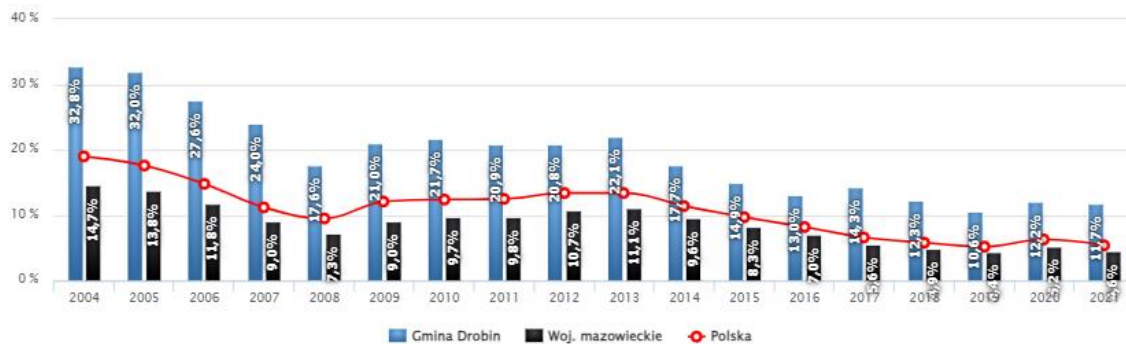

Produkcyjne grupy wieku

Bezrobocie rejestrowane w Drobinie wynosiło w 2021 roku 11,7% (14,2% wśród kobiet i 9,6% wśród mężczyzn). W pierwszym półroczu 2022 r. 270 osób było zarejestrowanych jako bezrobotni, z czego 153 osoby to kobiety, a 117 – mężczyźni. 168 osób to długotrwale bezrobotni. Najczęstszym powodem przyznawania pomocy przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie było bezrobocie i ubóstwo.³

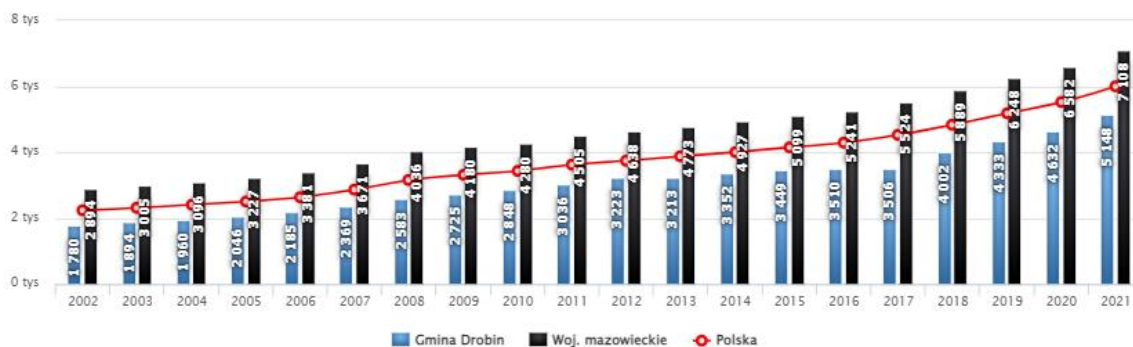
W 2021 r. 54,2% aktywnych zawodowo mieszkańców Gminy Drobin pracowało w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 14,4% w przemyśle i budownictwie, a 13,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,9% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

³ Raport o stanie Miasta i Gminy Drobin za rok 2021.

Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Drobin w latach 2004 -2021

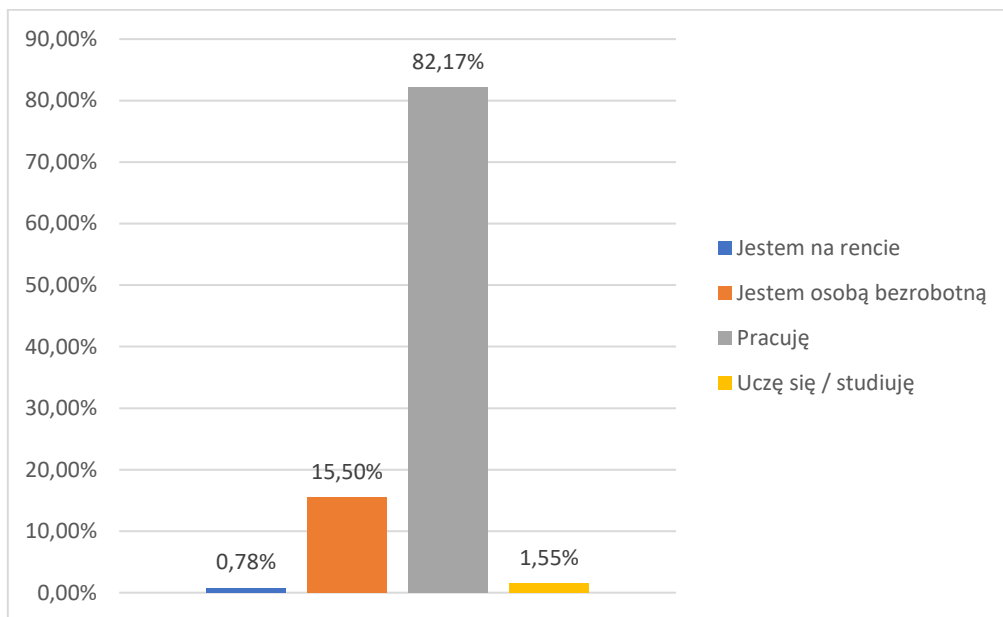
W 2021 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Mieście i Gminie Drobin wynosiło 5 147,98 PLN, co odpowiada 85,8% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.⁴

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Gminie Drobin w latach 2004 -2021

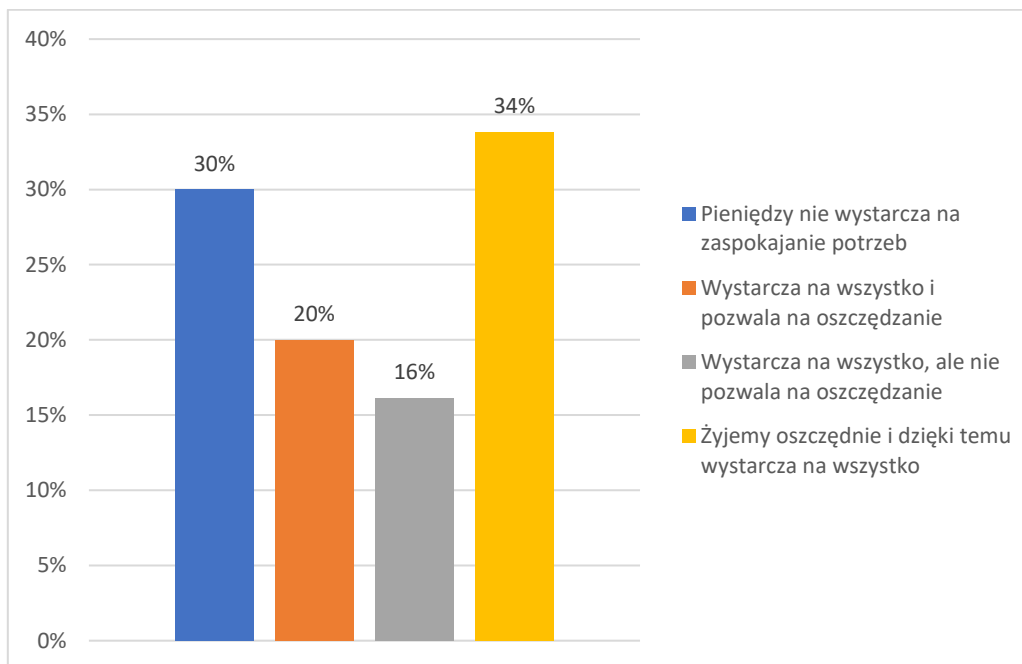
Wśród przebadanych mieszkańców w sondażu diagnostycznym 15,5% były to osoby bezrobotne. Jednakże większość respondentów była aktywna zawodowo (82,17%). Następnie w grupie osób badanych znaleźli się uczniowie/studenci (1,55%) oraz renciści (0,78%).

⁴ Diagnoza Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin 2023.

Podział respondentów ze względu na status zawodowy

Poproszono badanych mieszkańców o ocenę własnej sytuacji majątkowej. Duża część mieszkańców - 30% nie posiada zasobów finansowych pozwalających na zaspokojenie podstawowych potrzeb. 34% osób żyje oszczędnie i tylko dlatego pieniędzy wystarcza na wszystkie potrzeby. Co piąty mieszkaniec może pozwolić sobie na gromadzenie oszczędności (20%).

Podział respondentów ze względu na sytuację majątkową

Podsumowując wszystkie odpowiedzi udzielone przez ankietowanych należy uznać, że tylko 1/5 przebadanych mieszkańców Miasta i Gminy Drobin ma możliwość poczucia bezpieczeństwa w sferze ekonomicznej, ponieważ może sobie pozwolić na odkładanie pewnej części swoich stałych dochodów. Dla wielu mieszkańców zarządzanie budżetem domowym z pewnością jest źródłem wielu stresów i nie pozwala na zgromadzenie stosownego zabezpieczenia na wypadek niespodziewanych, ale koniecznych wydatków.

5. Uzależnienia od substancji psychoaktywnych

Problemy wynikające z picia alkoholu stanowią obecnie jedną z ważniejszych kwestii społecznych w Polsce. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego⁵, jak również ogólny

⁵ <http://www.psychologia.edu.pl/czytelnia/63-terapia-uzalenienia-i-wspouzalenienia/319-alkohol-a-przestepczosc-nieletnich.html>, dostęp z d. 20.01.2023 r.

stan zdrowia populacji, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne z rówieśnikami i środowiskiem rodzinnym.

Definiując problem alkoholizmu, przyjmuje się, że jest to całokształt problemów związanych z używaniem napojów alkoholowych. Rozumie się przez to zarówno upośledzenie decyzji dotyczących rozpoczynania picia alkoholu, jak i polegających na niemożności przzerwania picia alkoholu. Problem alkoholizmu rozpatrywany jest na dwóch płaszczyznach:

- uzależnienia od substancji zawierających w sobie alkohol (utrata kontroli picia, wzrastająca tolerancja, utrata innych zainteresowań, pojawiający się syndrom odstawienia);
- jako zagadnienie spożycia napojów alkoholowych i akceptowanych przez społeczeństwo wzorów picia (uwarunkowania społeczno-kulturowe).

Według badaczy alkohol sytuuje się na piątym miejscu, wyprzedzając takie substancje jak amfetamina, ketamina, marihuana, LSD, GHB czy MDMA⁶ pod kątem szkodliwości oraz siły uzależnienia. Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat notuje się wzrost odsetka śmiertelnych przypadków, które nastąpiły z powodu spożywania alkoholu (1,7 na 100 000 Polaków w 2002 oraz 6,4 na 100 000 w 2017)⁷. Zwłaszcza wśród adolescentów notuje się częste przypadki zatruc alkoholem⁸, co stanowi czynnik zwiększający śmiertelność w tej grupie wiekowej. Drugim istotnym zagrożeniem

⁶ Nutt D., King L., Saulsbury W., Blakemore C. (2007). Development of a rational scale to assess the harm of drugs of potential misuse, *The Lancet*, 369, s. 1049–1053.

⁷ Zatoński, W.A., Zatoński, M., Janik-Konieczny, K., Wojtyła, A. (2021). Alcohol-Related Deaths in Poland During a Period of Weakening Alcohol Control Measures. *Journal of the American Medical Association*, 325(11): 1108–1109.

⁸ Kamińska, H., Gawlik, A., Gawlik, T., Małecka-Tendera, E. (2018). Hospitalizacje z powodu zatruc alkoholem etylowym wśród dzieci i młodzieży – dane pochodzące z jednego szpitala klinicznego w Polsce. *Psychiatria Polska*, 52(2), 387–398.

bezpośrednio wynikającym ze spożycia alkoholu jest udział w wypadkach drogowych⁹. Wynika to przede wszystkim z tego, że alkohol przyczynia się do nasilenia ryzykownych zachowań kierowców¹⁰, a także wpływa na ich percepcję, koordynację oraz czas reakcji¹¹. W efekcie istotnie zwiększa prawdopodobieństwo stworzenia niebezpiecznej sytuacji na drodze, w wyniku której zagrożone są również osoby postronne. Wypadki z udziałem osób znajdujących się pod wpływem alkoholu stanowią około 11% wszystkich wypadków drogowych w Polsce^{12,13}.

W polskim społeczeństwie konsumpcja napojów alkoholowych jest o wiele bardziej rozpowszechniona niż używanie narkotyków. Ponadto skala używania narkotyków w Polsce na tle innych krajów UE nie jest duża. W przypadku używania narkotyków w populacji generalnej najbardziej popularna jest marihuana i haszysz. Wyniki ostatnich badań populacyjnych z lat 2018–2019 odnotowują zmniejszenie skali używania przetworów konopi indyjskich. Podobny trend odnotowano w przypadku młodzieży szkolnej w badaniach ESPAD z 2019 roku. Nie zmienia to faktu, że wśród osób podejmujących leczenie z powodu narkotyków po raz pierwszy w życiu, 40% zgłasza marihuanę jako podstawowy narkotyk. Liczba problemowych użytkowników narkotyków pozostaje w Polsce na stałym poziomie i jest jednym z niższych wskaźników na 100 tys. mieszkańców w Europie. Polska ma również niskie wskaźniki zgonów z powodu narkotyków, jak również zakażeń HIV z powodu używania narkotyków w iniekcjach. Analiza sytuacji

⁹ Behnood, A., Mannering, F. L. (2017). The effects of drug and alcohol consumption on driver injury severities in single-vehicle crashes. *Traffic injury prevention*, 18(5), 456-462.

¹⁰ Moskowitz, H., Florentino, D. (2000). *A review of the literature on the effects of low doses of alcohol on driving-related skills*.

¹¹ Laude, J. R., Fillmore, M. T. (2015). Simulated driving performance under alcohol: effects on driver-risk versus driver-skill. *Drug and alcohol dependence*, 154, 271–277.

¹² Elżbieta Symon. (2021). *Wypadki Drogowe w Polsce w 2020 roku*. Komenda Główna Policji: Warszawa 2021.

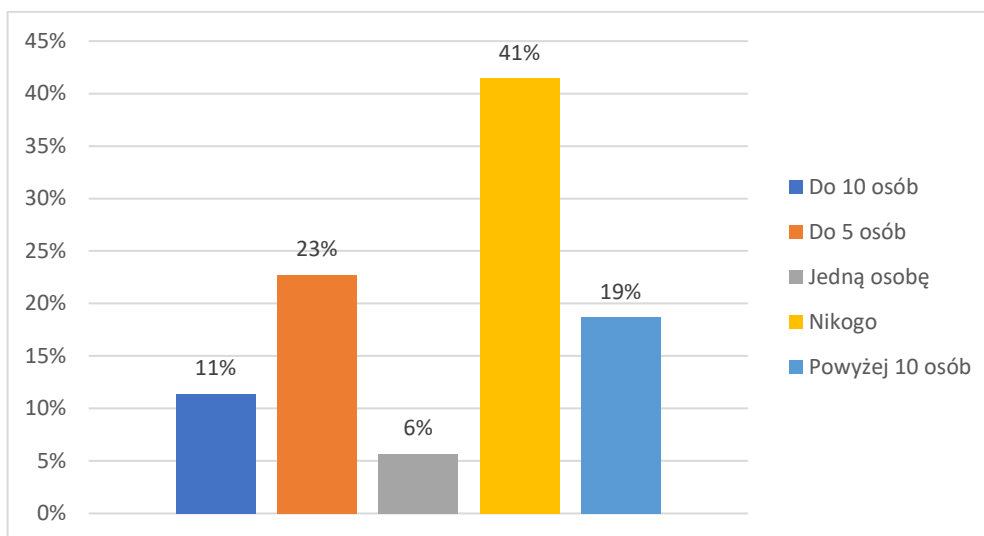
¹³ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Drobin na lata 2023-2026.

na rynku nowych produktów psychoaktywnych tzw. dopalaczy wskazuje na kilka podstawowych tendencji. W ostatnich latach mamy do czynienia ze spadkiem liczby analizowanych nowych substancji psychoaktywnych w laboratoriach, co może świadczyć o pewnej stabilizacji w rozwoju tego rynku. Najpopularniejszą grupę dopalaczy na rynku nadal stanowią syntetyczne katynony. Do niepokojących tendencji należy zaliczyć obecność na rynku syntetycznych opioidów oraz nowych benzodiazepin, choć i w tym zakresie należy odnotować lekką tendencję spadkową w 2019 roku.¹⁴

W przypadku Miasta i Gminy Drobin problem uzależnienia od narkotyków lub nowych substancji psychoaktywnych nie wydaje się duży. W 2021 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie udzielił pomocy 1 osobie z powodu narkomanii.¹⁵ W sondażu diagnostycznym zapytano dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy Drobin o to, czy w ich najbliższym otoczeniu są osoby, które zażywają narkotyki (w tym marihuanę i dopalacze). Większość osób nie zna nikogo (41%). Natomiast prawie co czwarty respondent zna do 5 osób, a co piąty zna powyżej 10 osób, które używają narkotyków. 11% wskazało, że zna do 10 osób, a 6% - jedną osobę.

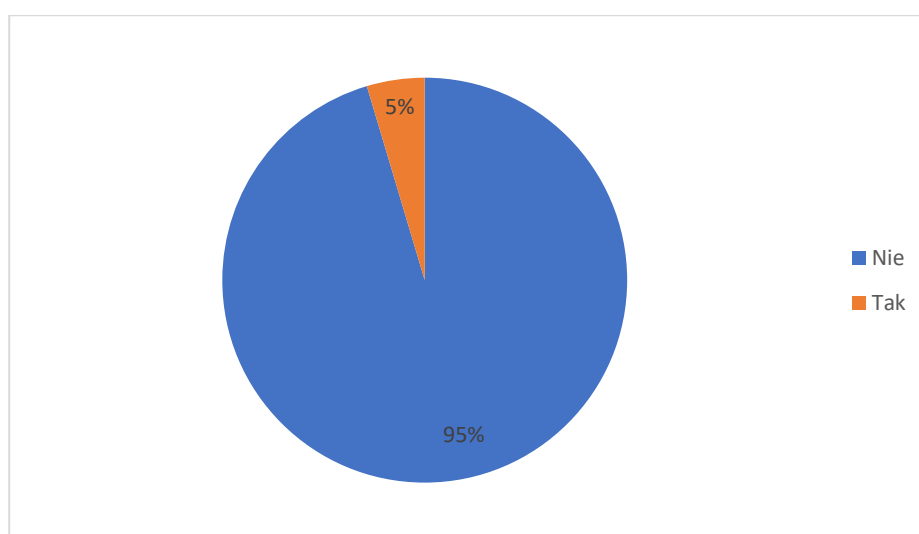
¹⁴Malczewski A. Skala zjawiska używania narkotyków i „dopalaczy” oraz związane z nimi problemy, Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii

¹⁵ Raport o stanie Miasta i Gminy Drobin za rok 2021.

Powszechność zażywania narkotyków w otoczeniu dorosłych respondentów

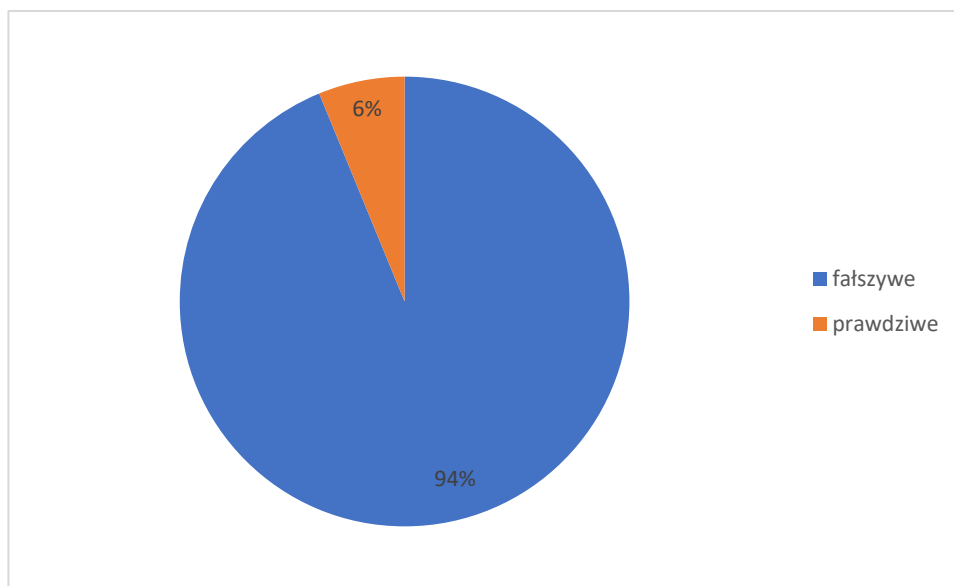
Kolejne pytanie dotyczyło osobistych doświadczeń dorosłych respondentów z narkotykami. Doprecyzowano, czy badani kiedykolwiek stosowali substancję uznaną za narkotyk. 5% udzieliło odpowiedzi twierdzącej. 95% dorosłych mieszkańców utrzymuje, iż nigdy nie zdarzyło im się zażywać narkotyków. Z powyższych danych wynika, że wśród najbliższego otoczenia osób biorących udział w badaniu są osoby, które zażywają narkotyki, ale sami respondenci nie używają takich substancji.

Zażywanie narkotyków wśród respondentów

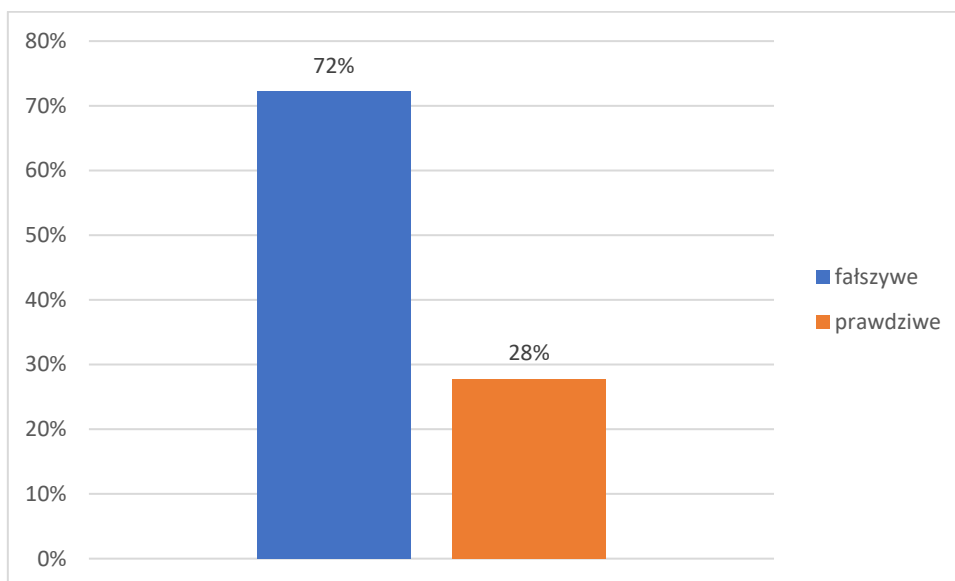
Natomiast jednym z najpoważniejszych problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy Drobin w opinii mieszkańców jest spożywanie alkoholu wśród dorosłych. Opinię tą potwierdzają po części dane z MGOPS w Drobinie (alkoholizm plasuje się na 7 miejscu pod względem częstotliwości przyznawania pomocy). Na problem spożywania alkoholu w przestrzeni publicznej respondenci wskazywali również w pytaniach otwartych.

Zapytano dorosłych mieszkańców i uczniów, czy ich zdaniem, stwierdzenie: „alkohol w piwie jest inny i mniej groźny niż w wódce” jest prawdziwe czy fałszywe. Uzyskane odpowiedzi wśród dorosłych wskazują na świadomość szkodliwości alkoholu u większej części respondentów (94%).

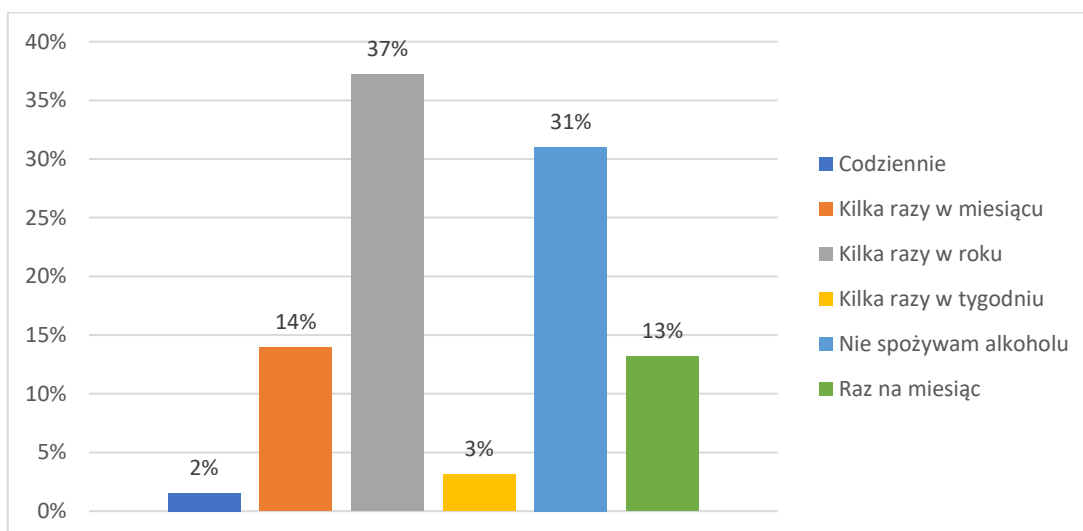
Opinia dorosłych mieszkańców dotycząca zawartości alkoholu w piwie i innych trunkach

Uzyskane odpowiedzi wśród uczniów wskazują na świadomość szkodliwości alkoholu u większej części respondentów (72%). Aczkolwiek aż 28% uczniów lokalnych szkół podstawowych nie zdaje sobie sprawy, że alkohol, bez różnicy na procent jego zawartości, jest tą samą substancją, wywołującą takie same skutki.

Opinia uczniów dotycząca zawartości alkoholu w piwie i innych trunkach

Warto zauważyć, iż wyniki sondażu wskazują, iż pomimo tego, że mieszkańcy uznają alkoholizm za jeden z ważniejszych problemów występujących na terenie ich Miasta i Gminy, to do jego częstego spożywania przyznała się niewielka liczba osób biorących udział w badaniu.

Częstotliwość spożywania alkoholu wśród dorosłych mieszkańców

W ramach Diagnozy Problemów Społecznych w grudniu 2022 przeprowadzono również audyt punktów sprzedaży alkoholu z terenu Miasta i Gminy Drobin. W wyniku tych działań przeszkolona pełnoletnia osoba -

wyglądająca młodziej - udała się wraz z trenerem Centrum Działań Profilaktycznych w Wieliczce, do punktów sprzedaży i podjęła próbę zakupu alkoholu (najczęściej piwa). Celem tego badania było sprawdzeniem czy sprzedawca poprosi „Tajemniczego klienta” o dokument tożsamości potwierdzając tym samym jego pełnoletność. W mniejszości ze sprawdzonych punktów sprzedających napoje alkoholowe (10 na 16), podczas próby zakupu alkoholu przez „Tajemniczego klienta”, sprzedawcy nie wymagali dokumentu, który potwierdzał wiek nabywcy.

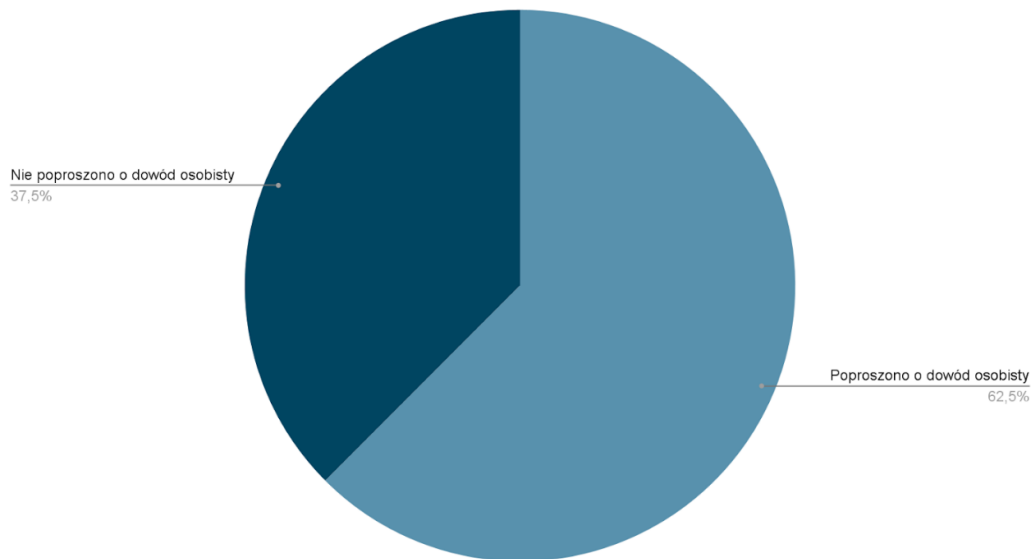
Bezpośrednio po próbie zakupu, trener CDP, przeprowadził w punktach sprzedaży szkolenie dotyczące konsekwencji sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, które podyktowane jest m.in. tym, że nawet za jednorazową sprzedaż nieletnim grożą wysokie kary – z utratą zezwolenia łącznie. Po szkoleniu, trener CDP, wręczył certyfikat i materiały.

Wyniki liczbowe audytu przedstawiają się następująco:

- liczba punktów zgłoszonych do audytu: **21**
- liczba punktów, w których zrealizowano badanie: **16**
- liczba sprzedawców, którzy nie prosili o dowód osobisty: **6**
- liczba sprzedawców, którzy zapytali o okazanie dowodu tożsamości: **10**
- liczba punktów zamkniętych/ nieczynnych podczas audytu: **5**.

Pomijając te punkty sprzedaży, które w czasie audytu były zamknięte, ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w których zapytano o dowód tożsamości w stosunku do tych, w których – tego nie zrobiono, przedstawia się następująco:

Wynik audytu "Tajemniczy klient"

Wyniki audytu „Tajemniczy klient” z terenu Miasta i Gminy Drobin

Z powyższego wykresu wynika, że 37,5% sprzedawców w przypadku zakupu alkoholu przez osobę, która potencjalnie może być nieletnia - nie sprawdzało dowodu tożsamości i aż 62,5% sprzedawców potwierdziło pełnoletność osoby kupującej – co jest wynikiem zadowalającym, ale też potwierdza to, jak ważne są cykliczne kontrole i szkolenia w Mieście i Gminie Drobin.

Wymiernym rezultatem realizacji zadania było przeprowadzenie audytów „Tajemniczego klientów” w punktach sprzedaży z terenu Miasta i Gminy Drobin. Przeszkolono sprzedawców z 16 punktów sprzedaży. Wszystkie punkty otrzymały stosowne materiały szkoleniowe i certyfikaty.

Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność Miasta i Gminy Drobin, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym. Profilaktyka w Polsce w tym zagadnieniu opiera się na programach rekomendowanych lub na działaniach opartych na badaniach naukowych. Ważną rolę na terenie Miasta i Gminy Drobin

odgrywa w tym procesie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Drobin na lata 2023-2026 oraz podejmowane działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drobinie w ramach przysługujących jej uprawnień.

Komisja rozwiązywania problemów alkoholowych powoływana jest w każdej gminie przez wójta, burmistrza lub też prezydenta Gminy (odpowiednio do zasięgu działania jako komisja gminna – GKRPA, miejska – MKRPA lub gminno-miejska – M-GKRPA). Dodatkowo wyznaczony może być też pełnomocnik, sprawujący bezpośrednią opieką nad realizacją gminnego programu. Każda komisja zazwyczaj posiada przewodniczącego i sekretarza, którzy kierują obradami komisji.

Ustawa nie precyzuje liczby członków, składu komisji oraz obowiązkowych szkoleń.

Nie precyzuje też wysokości wynagrodzeń za pracę komisji. Jednak każdy samorząd na mocy ustawy jest zobowiązany do powołania w swoich strukturach takiej komisji. Szczegółowy zakres zadań oraz funkcjonowanie komisji reguluje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Merytoryczny nadzór nad pracami GKRPA sprawuje Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (dawniej Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Do ustawowych zadań GKRPA należą:

- Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
- Podejmowanie czynności zmierzających do orzekania o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.
- Opiniowanie wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych - zgodność lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Gminy.
- Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.
- Realizacja procedury „Niebieskie Karty”.
- Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupach roboczych.

Istotnymi działaniami na rzecz ograniczenia problemu uzależnień w 2021 r. z budżetu Miasta i Gminy Drobin sfinansowano szkolenie dla 5 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drobinie, z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych. Dodatkowo sfinansowano zajęcia dodatkowe (wykraczających poza kontrakt z NFZ) dla pacjentów z terenu Miasta i Gminy Drobin, przebywających w Całodobowym Oddziale Terapii Uzależnień od Alkoholizmu w Wojewódzkim Samodzielnym Zespole Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gostyninie, w ramach zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych. Były prowadzone programy profilaktyczne z obszaru profilaktyki uniwersalnej skierowane do dzieci i młodzieży. Wzięło w nich udział 349 uczniów oraz 33 nauczycieli lub wychowawców z lokalnych szkół. Przeszkolono również

21 nauczycieli/wychowawców w obszarze profilaktyki problemowej. Zorganizowano również kolonie i obozy z programem zajęć profilaktycznych, w których wzięło udział 49 uczestników. Poza tym na terenie Gminy Drobin w 2021 roku były prowadzone wymienione poniżej działania nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi:

- spektakle (liczba uczestników: 24);
- festyny i inne imprezy plenerowe, poza sportowymi (liczba uczestników: 450).

Gmina współpracowała również z Katolickim Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Uzależnionym i ich Rodzinom „FILADELFIA” w Drobinie, w formie organizacji wspólnych przedsięwzięć, w celu pomocy dorosłym członkom rodzin z problemem alkoholowym.

Na terenie Miasta i Gminy Drobin prowadzono również działania w formie rozwieszania plakatów i kolportowania ulotek w ramach edukacji publicznej. Prowadzono edukację społeczną na temat bezpieczeństwa na drogach (poprzez wydawanie ulotek, plakatów, udział w kampaniach lokalnych na rzecz bezpieczeństwa na drogach).¹⁶

W najbliższych latach istotne są w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od substancji psychoaktywnych na terenie Miasta i Gminy Drobin następujące działania:

- warsztaty profilaktyczne nie tylko dla uczniów w szkołach, ale i dla rodziców i kadry pedagogicznej - o skutkach i zagrożeniach, jakie

¹⁶ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – Formularz PARPA G1 za rok 2021.

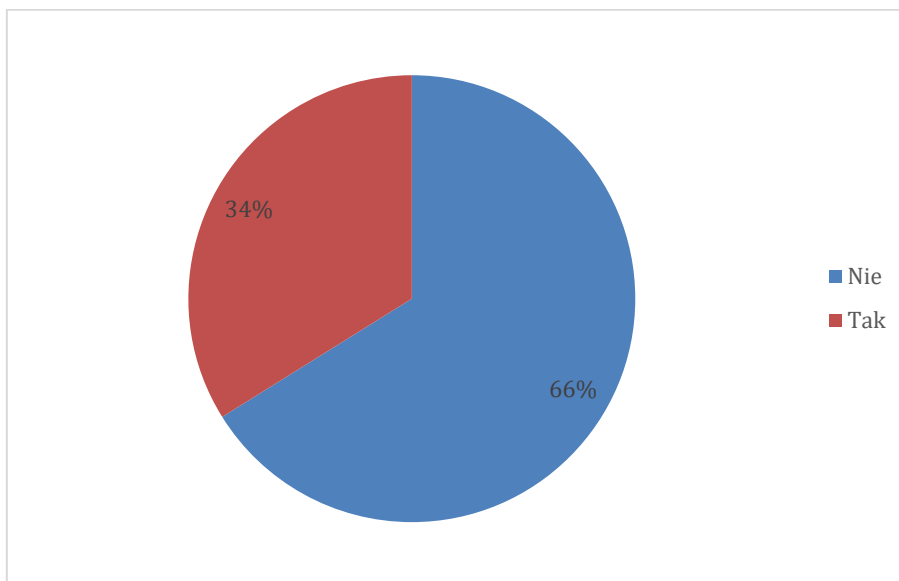
wiążą się ze spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych;

- wsparcie osób, które są uzależnione, współuzależnione oraz te, które pochodzą z grup społecznych najbardziej podatnych na uzależnienia, a przede wszystkim będących w trudnej sytuacji życiowej. Osobom takim trzeba wskazywać różne formy rozwiązywania problemów, które będą alternatywą dla alkoholu i narkotyków;
- zwiększenie liczby działań mających na celu promowanie zdrowego trybu życia oraz aktywnego spędzania czasu.

6. Zagrożenia uzależnień behawioralnych

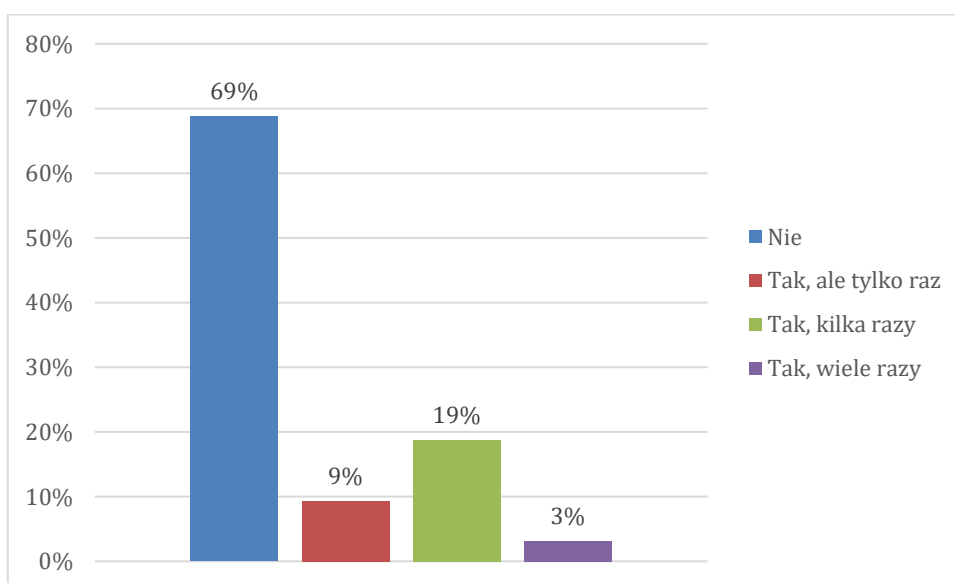
Zagrożenia behawioralne to zachowania niosące ryzyko negatywnych konsekwencji, zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego, które mogą prowadzić do uzależnień czynnościowych (związanych z zachowaniami, a nie substancjami), tj. azard, korzystanie z internetu, granie w gry, zakupoholizm, pracoholizm, uzależnienie od ćwiczeń fizycznych, opalania się czy patologiczna koncentracja na spożywaniu zdrowego jedzenia.

Podczas sondażu zapytano mieszkańców czy spotkali się kiedykolwiek z wyrażeniem „uzależnienia behawioralne” i czy wiedzą co ono oznacza. 34% dorosłych respondentów deklaruje wiedzę na temat uzależnień behawioralnych, natomiast 66% - nie wie co oznacza to stwierdzenie.

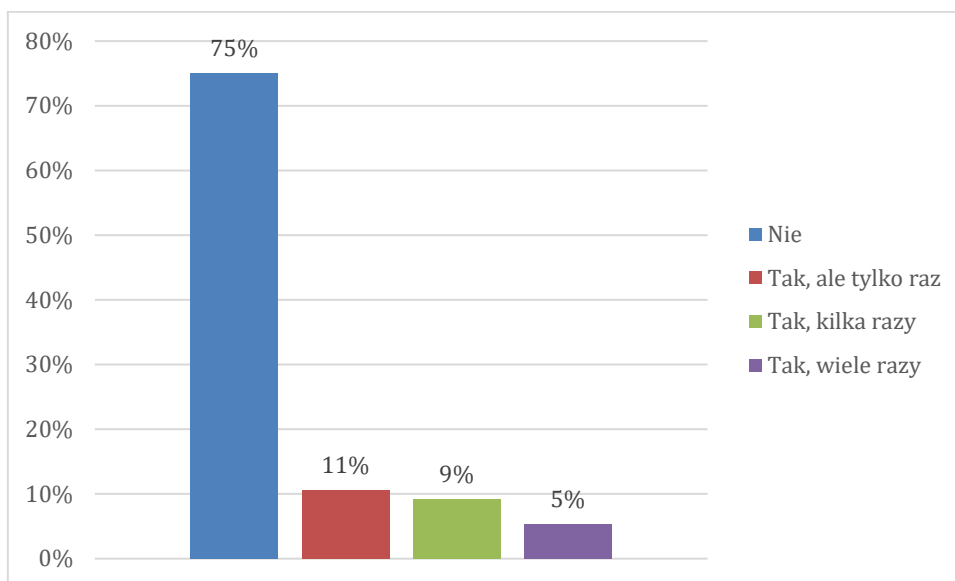

Deklarowana wiedza dotycząca uzależnień behawioralnych wśród dorosłych respondentów

W opinii mieszkańców drugim najpoważniejszym problem społecznym na terenie Miasta i Gminy Drobin jest uzależnienie od Internetu i innych urządzeń elektronicznych. Około co czwarty przebadany dorosły mieszkaniec i około co siódmy uczeń wskazał, że czuł niepokój więcej niż raz w przypadku braku dostępu do Internetu.

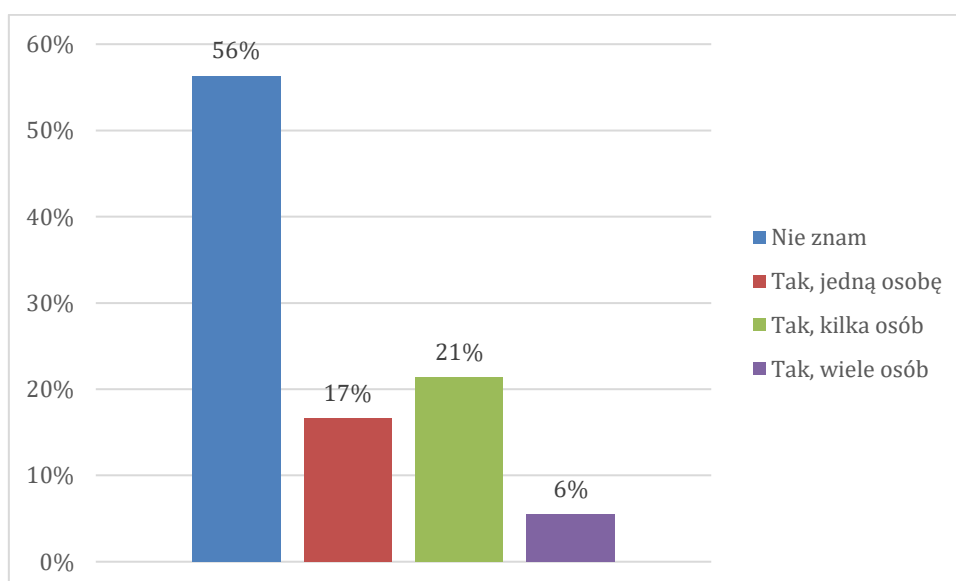

Stres w wyniku braku korzystania z Internetu w ostatnim roku u dorosłych mieszkańców

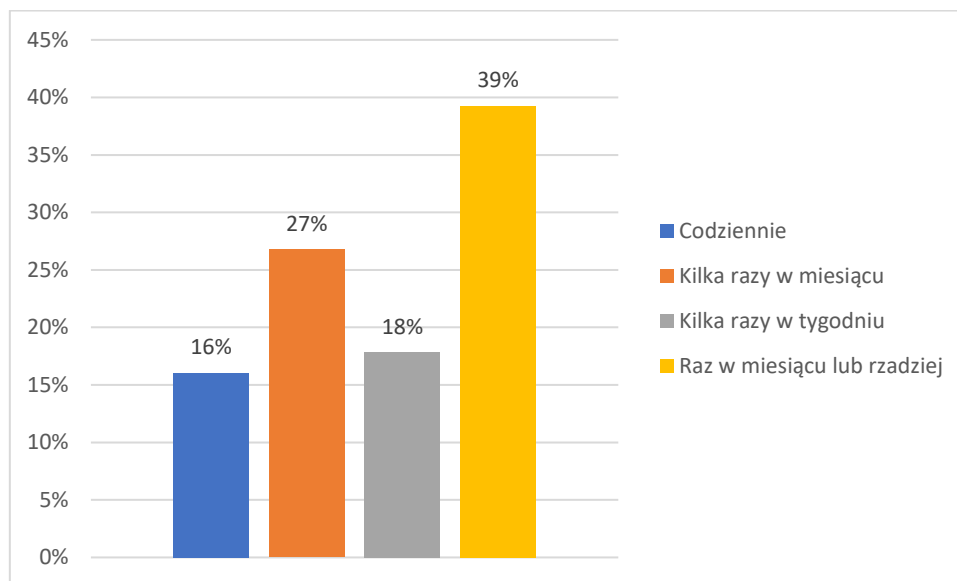
Stres w wyniku braku korzystania z Internetu w ostatnim roku u uczniów

W obszarze zagrożenia uzależnieniem od hazardu w sondażu diagnostycznym 17% badanych stwierdziło, że zna jedną osobę, która jest uzależniona od hazardu, 21% wskazało na kilka osób i 6% - wiele osób. Widoczne jest zatem, że problem hazardu istnieje w pewnym stopniu wśród lokalnej społeczności, bo 44% respondentów zna min. 1 osobę borykającą się z problemem uzależnienia od hazardu.

Osoby uzależnione od hazardu w otoczeniu ankietowanych

W obszarze zagrożenia pracołizmem widoczne jest, że problem nadmiernej pracy dotyka wielu osób w społeczności lokalnej. U wielu osób mogą być to objawy pracołizmu. Najwięcej osób wyrabia nadgodziny raz w miesiącu lub rzadziej (39%), następnie kilka razy w miesiącu (27%), kilka razy w tygodniu (18%) i codziennie (16%).

Częstotliwość pracy po godzinach w ostatnim roku u dorosłych mieszkańców

7. Przemoc w rodzinie

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i więzy łączące jej członków powinny być trwałe, opierać się na poczuciu bezpieczeństwa i zaufaniu. Właściwie relacje rodzinne oparte na wzajemnym szacunku wspomagają dzieci i młodzież do właściwego rozwoju i wysokiej jakości życia w dorosłości.

Przemoc domowa to działania lub rażące zaniedbania dokonywane przez jednego z członków rodziny przeciwko pozostałym, który wykorzystuje istniejącą lub stworzoną przez okoliczności przewagę sił lub władzy

i powodujące u nich szkody lub cierpienie, godzące w ich prawa lub dobra osobiste, a w szczególności w ich życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne).¹⁷

Sprawcami przemocy domowej wobec dzieci bywają zarówno mężczyźni i kobiety, najczęściej rodzice lub opiekunowie, ale także inni członkowie rodziny (np. dziadkowie, starsze rodzeństwo). Natomiast niektóre badania wskazują, że kobiety stosujące przemoc częściej niż mężczyźni kierują ją wobec dzieci.¹⁸

Badania przeprowadzone w 2014 r. na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej ujawniły, że 24,7% dorosłych Polaków doświadczyła w ciągu swojego życia przynajmniej jednej formy przemocy w rodzinie. Podkreślić należy, że 65% ofiar przemocy to kobiety, a 25% to nieletni. Sprawcami przemocy w rodzinie w 92,8% są mężczyźni.¹⁹

W opinii mieszkańców przebadanych w sondażu diagnostycznym przemoc domowa jest jednym ze znikomych problemów społecznych na terenie Miasta i Gminy Drobin. Opinie te potwierdzają po części dane z lokalnych instytucji pomocowych w Drobinie. W 2021 r. MGOPS nikomu nie udzielał pomocy w zakresie przemocy domowej, natomiast GKRPA oraz ZI (w procedurze „Niebieskich Kart”) udzielał pomocy około 1% populacji.²⁰ W 2021 r. członkowie GKRPA w Drobinie kontaktowali się z następującą liczbą osób dotkniętych przemocą w rodzinie:

¹⁷ J. Mellibruda, *Psychologiczne aspekty przemocy domowej*.

¹⁸ M. Makara-Studzińska, A. Grzywa, R. Turek, *Kobiece oblicza stosowania przemocy, Lublin, 2005*.

¹⁹ *Diagnoza i porównanie skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz ocena efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie*, badania przeprowadzone przez WYG PSDB dla Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, 2014.

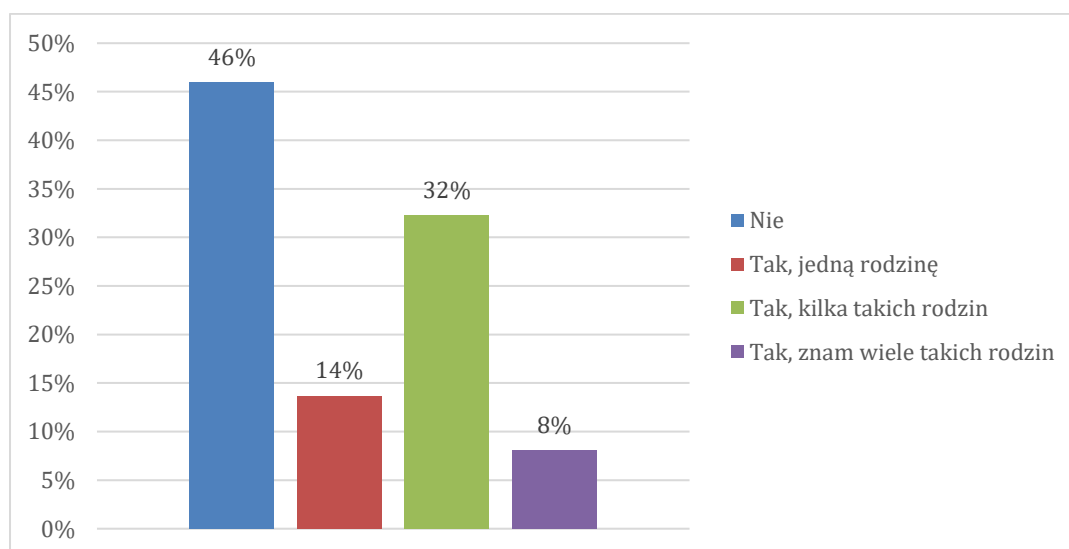
²⁰ *Diagnoza Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin 2023*.

- Osoby doznające przemocy w rodzinie: 5;
- Osoby stosujące przemoc w rodzinie: 5;
- Świadcowie przemocy w rodzinie: 1.²¹

Natomiast do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Drobinie w roku 2021 wpłynęło 7 „Niebieskich Kart – A” do realizacji, z czego:

- w 2-ch przypadkach nie wszczęto postępowania dalszej procedury,
- w 4-ch przypadkach zakończono postępowanie (2 – z powodu ustania przemocy, 1 – z powodu wyprowadzenia się rodziny, 1 – z uwagi na śmierć sprawcy przemocy),
- w 2-ch przypadkach procedura „Niebieskiej Karty” była kontynuowana.²²

Jednakże zjawisko przemocy jest często ukrytym problemem w społeczności. Aż 54% ankietyowanych mieszkańców wskazało, że zna min. 1 rodzinę, która boryka się z problemem przemocy domowej.

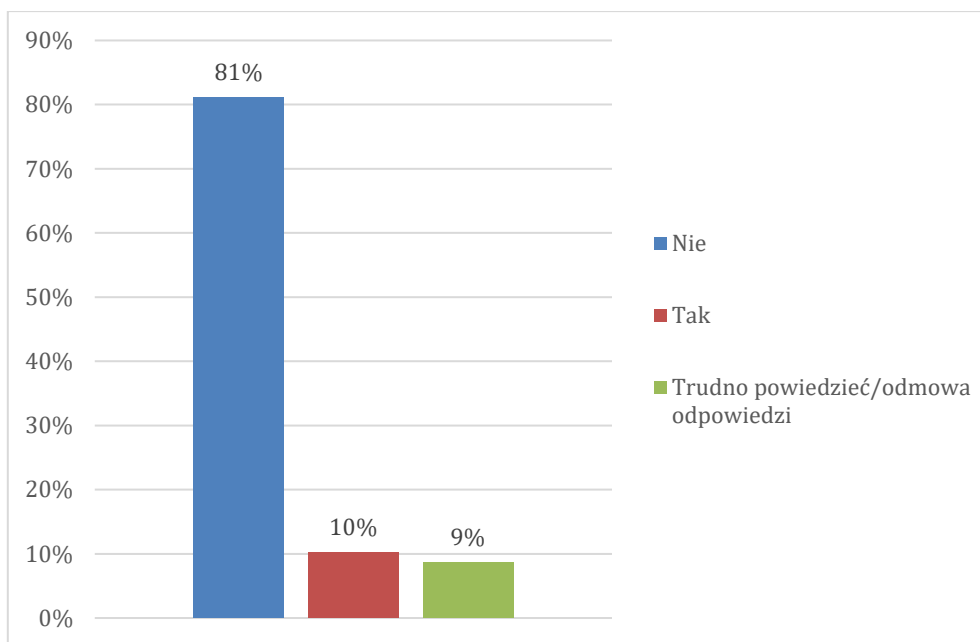

Ilość rodzin dotkniętych przemocą w otoczeniu respondentów

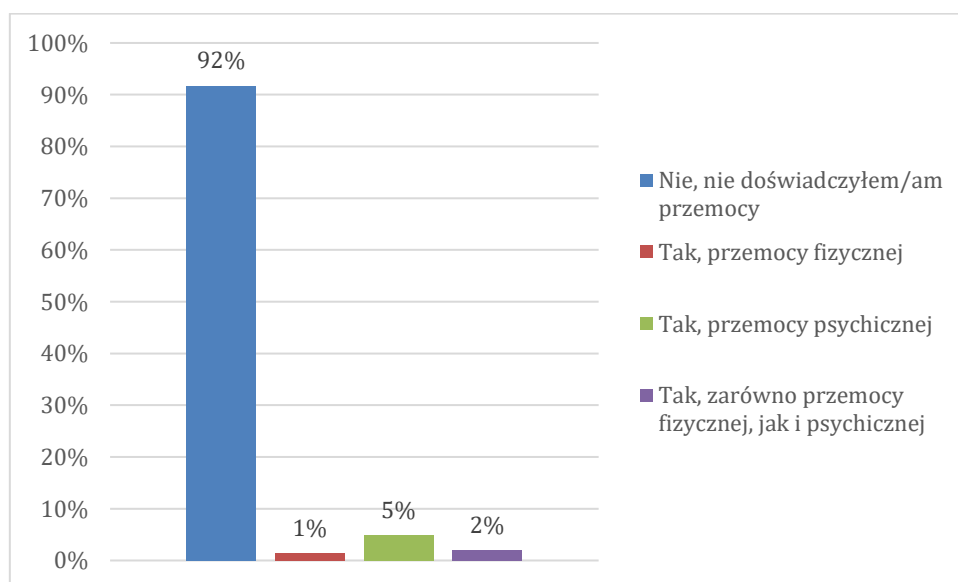
²¹ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – Formularz PARPA G1 za rok 2021.

²² Raport o stanie Miasta i Gminy Drobin za rok 2021.

Co dziesiąty ankietowany mieszkaniec w ostatnim roku doświadczył przemocy psychicznej w swoim domu. 5% uczniów wskazało, że byli/są ofiarami - przemocy psychicznej, 1% - przemocy fizycznej, 2% - zarówno fizycznej, jak i psychicznej.

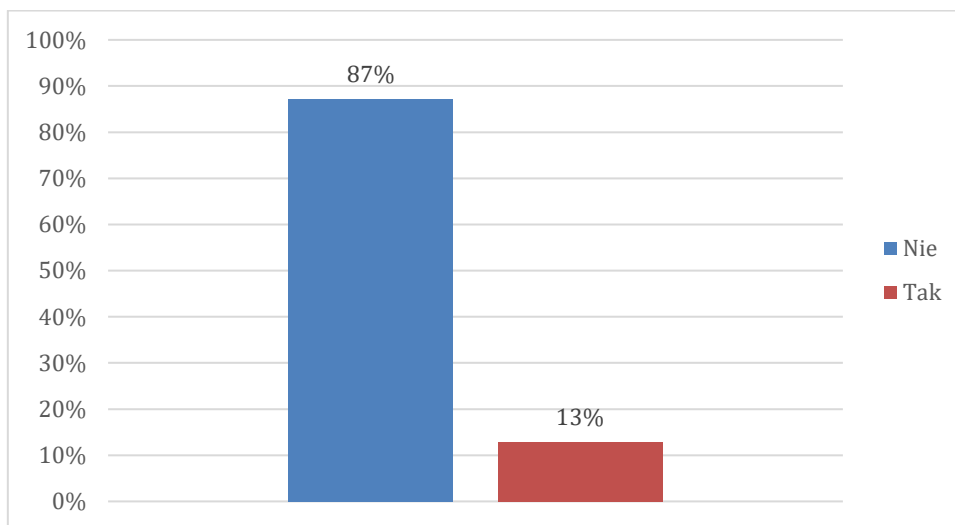

Doświadczenie przemocy psychicznej w ostatnim roku w domu dorosłych mieszkańców

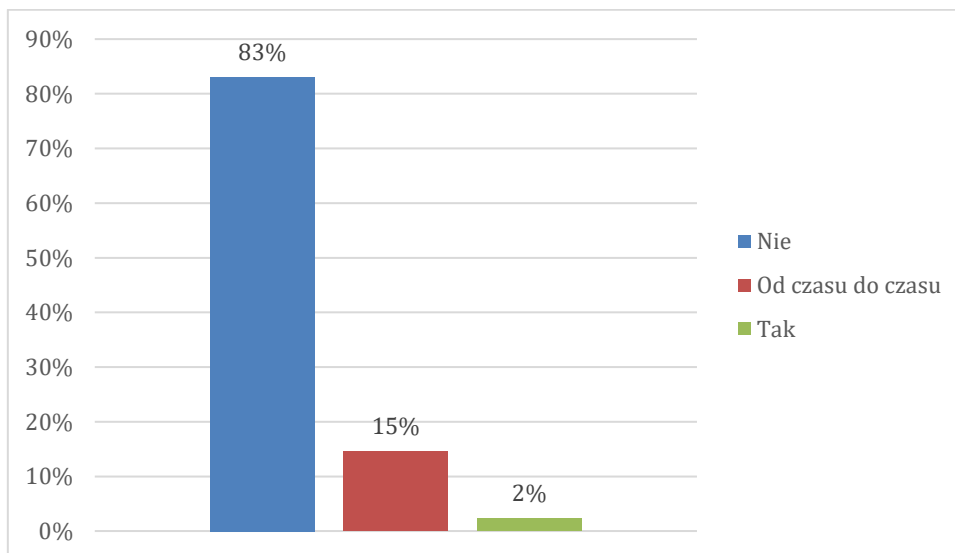

Doświadczenie przemocy fizycznej i psychicznej u badanych uczniów

Prawie co ósmy dorosły mieszkaniec błędnie uważa, że surowe traktowanie dzieci jest dobrym sposobem wychowawczym, a prawie co siódmy mieszkaniec uważa, że stosowanie kar fizycznych jest akceptowalne od czasu do czasu w procesie wychowawczym. 2% badanych uważa, że przemoc jest dobrą metodą wychowawczą.

Surowe traktowanie jako metoda wychowawcza

Kara fizyczna jako metoda wychowawcza

8. Osoby z niepełnosprawnością i starsze

Kolejnym problemem społecznym jest występowanie niepełnosprawności i długotrwałej choroby. Choroba prowadzi do pogorszenia kondycji finansowej każdej rodziny bez względu na jej przynależność społeczno-zawodową i miejsce zamieszkania. Sytuacja taka, to z jednej strony efekt wydatków na leczenie, dojazdy do specjalistów, zakup leków, rehabilitację i różnego typu świadczenia będące udziałem rodzin, w których żyją osoby z ograniczoną przez chorobę sprawnością. Z drugiej strony przyczyną jest ograniczenie dochodów – utrata pracy i w końcowym etapie uzyskanie renty oraz ograniczenie aktywności zawodowej i możliwości zarobkowania. W konsekwencji często prowadzi do niepełnosprawności.

Mówiąc o osobach z niepełnosprawnością, można mieć na myśli osoby z niepełnosprawnością biologiczną oraz prawną (posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności lub orzeczenie o niezdolności do pracy lub do samodzielnej egzystencji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego). Niepełnosprawność określa przede wszystkim stan fizyczny, psychiczny i umysłowy, które to powodują trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwiają pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Do podstawowych czynności życiowych zalicza się samoobsługę, przemieszczanie się, czynności manualne, orientację w otoczeniu, zdolności komunikowania się z innymi ludźmi oraz czynności związane z uczeniem się, wykonywaniem pracy, życiem rodzinnym czy prowadzeniem gospodarstwa domowego. Ostatnie pełne dane dotyczące zjawiska niepełnosprawności w Polsce pochodzą z Narodowego Spisu

Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Według wyników spisu liczba osób z niepełnosprawnościami ogółem wynosiła na koniec marca 2011 r. niemal 4,7 mln (dokładnie 4 697,0 tys.). Tym samym liczba osób z niepełnosprawnościami w Polsce stanowiła 12,2% ludności kraju. Innego rodzaju statystyk dostarczają wyniki kwartalnego reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), realizowanego w ramach działalności Głównego Urzędu Statystycznego. Dane te wskazują, że populacja osób z niepełnosprawnością prawną (w wieku 16 lat i więcej) w Polsce w 2018 r. liczyła 3 040 tys., co stanowiło 10,0% ogółu populacji osób w tym wieku objętej zakresem BAEL.²³

Natomiast mówiąc o osobach starszych mamy na myśli osoby powyżej 60 roku życia.

W końcu 2021 r. liczba ludności Polski wyniosła 38,1 mln, w tym ponad 9,8 mln stanowiły osoby w wieku 60 lat i więcej (25,8%).²⁴ W powszechnej opinii starość postrzegana jest jako okres wykluczenia społecznego, samotności i uciążliwych dolegliwości somatycznych.

W 2021 roku w ramach zadań własnych Gminy, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie udzielił pomocy 853 osobom w 509 rodzinach (193 rodziny na wsi). W 2021 roku długotrwała lub ciężka choroba była na 4 miejscu pod względem przyznawania pomocy, a niepełnosprawność na 5 miejscu.²⁵

²³ Strategia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2023.

²⁴ Informacja o sytuacji osób starszych w Polsce za 2021 r., Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.

²⁵ Raport o stanie Miasta i Gminy Drobin za rok 2021.

W ramach pomocy środowiskowej osobom samotnym, starszym, z niepełnosprawnością, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a były jej pozbawione Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie udziela wsparcia w zakresie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. Usługi opiekuńcze obejmują:

- pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych;
- pielęgnację;
- zapewnienie w miarę możliwości kontaktu z otoczeniem.

Usługi opiekuńcze przyczyniają się do utrzymania odpowiedniego poziomu życia osób z niepełnosprawnością i starszych, które w codziennym życiu doświadczają ograniczeń w zaspokajaniu podstawowych i niezbędnych potrzeb w miejscu zamieszkania, a poprzez to w dłuższej perspektywie przyczyniają się do opóźnienia momentu umieszczenia w placówkach całodobowej opieki.

Spółdzielnia Socjalna Osób Prawnych „Centrum Usług Środowiskowych” świadczy na terenie Miasta i Gminy Drobin usługi środowiskowe tworząc lokalny rynek pracy oraz przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu i zawodowemu.

Dodatkowo mieszkańcy w wieku senioralnym z terenu Miasta i Gminy Drobin mogą korzystać z oferty Dziennego Domu „Senior +” w Drobinie oraz Klubu „Senior +” w Łęgu Probstwie. Ośrodki pełnią funkcje zapobiegającą wykluczeniu społecznemu osób starszych na terenie Miasta i Gminy Drobin.

9. Analiza SWOT

Analiza SWOT (ang. Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) jest narzędziem strategicznym, które ma na celu wyodrębnić i uporządkować uzyskaną poprzez analizę danych zastanych oraz w badaniu diagnostycznym wiedzę w oparciu o 4 kategorie:

- mocne strony,
- słabe strony,
- szanse,
- zagrożenia.

Przeanalizowane w ten sposób dane mogą posłużyć do lepszego zrozumienia kluczowych kwestii społecznych występujących na terenie Miasta i Gminy Drobin, a w konsekwencji ukierunkowania działań prewencyjnych i profilaktycznych na istotne kwestie społeczne dla mieszkańców i uczniów lokalnych szkół.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">● Tworzenie wieloletnich programów i strategii rozwiązywania problemów społecznych;● Duża świadomość dorosłych mieszkańców dot. tej samej szkodliwości alkoholu w różnych trunkach;● Dobrze rozwinięta infrastruktura w zakresie liczby placówek	<ul style="list-style-type: none">● Ujemny przyrost naturalny na terenie Miasta i Gminy Drobin;● Wysoka stopa bezrobocia rejestrowanego;● Brak Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innych grup ryzyka;

<p>oświatowych na terenie Gminy;</p> <ul style="list-style-type: none">● Działalność Centrum Usług Środowiskowych w Drobinie przeciwdziałająca wykluczeniu społecznemu;● Deklarowane przez uczniów poczucie bezpieczeństwa w ich placówkach szkolnych i dobre relacje z rodzicami i nauczycielami;● Wysoki poziom świadomości mieszkańców dot. szkodliwości stereotypów przemocowych;● Niewielki deklarowany kontakt przebadanych uczniów z substancjami odurzającymi, uznawanymi za narkotyki i dopalacze.	<ul style="list-style-type: none">● Niewielka oferta kulturalna na terenie Miasta i Gminy Drobin,● Niewielka aktywność społeczności lokalnej w podejmowaniu inicjatyw społecznych;● Niewielka wiedza mieszkańców i uczniów dotycząca uzależnień behawioralnych;● Duża ilość respondentów, która zna rodziny dotknięte przemocą domową;● Niewielka świadomość uczniów dot. tej samej szkodliwości alkoholu w różnych trunkach;● Duży, deklarowany dostęp do używek dla nieletnich w opinii mieszkańców;● Problem alkoholowy jako jeden z najważniejszych kwestii społecznych na terenie Gminy;● Wysoki poziom odczuwanego stresu wśród uczniów lokalnych szkół.
--	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">● Stałe monitorowanie zmian w obszarze problemów społecznych i prowadzenie statystyk w instytucjach pomocowych;● Kontynuowanie i poszerzanie grup odbiorców działań profilaktycznych na terenie Miasta i Gminy;● Regularne diagnozowanie kwestii społecznych na terenie Miasta i Gminy;● Tworzenie i rozwijanie Punktu Informacyjnego ds. uzależnień i przemocy;● Zwiększanie dostępności nieodpłatnej pomocy specjalistycznej na terenie Miasta i Gminy;● Zwiększanie oferty kulturalnej i innych form spędzania wolnego czasu na terenie Gminy;● Kontynuowanie przeprowadzania kontroli sprzedaży alkoholu w punktach sprzedaży napoi alkoholowych;	<ul style="list-style-type: none">● Starzejące się społeczeństwo;● Pauperyzacja społeczeństwa;● Zwiększanie się stopy bezrobocia;● Szybko postępujący rozwój technologiczny w skali globalnej, niosący ze sobą nowe zagrożenia dla młodych osób oraz utrudnioną kontrolę rodzicielską;● Istniejące zagrożenie rozwinięcia się sytuacji agresywnych w szkołach w przemoc szkolną;● Wczesna inicjacja alkoholowa i nikotynowa wśród młodzieży;● Postępujące zagrożenie uzależnienia od Internetu i gier komputerowych wśród uczniów lokalnych szkół.

● Wzrost jakości usług edukacyjnych;● Możliwość pozyskania dodatkowych środków finansowych na rozwój regionu w nowych programach krajowych i unijnych na lata 2021-2027;● Upowszechnianie na terenie Gminy informacji dotyczącej problemów społecznych i możliwości otrzymania pomocy;● Kontynuowanie prowadzenia działań profilaktycznych w szkołach, w szczególności przeprowadzania rekomendowanych przez KCPU programów profilaktycznych;● Zwiększanie kompetencji cyfrowych społeczności lokalnej, w dobie postępującego rozwoju technologicznego;● Szkolenia służb i nauczycieli działających w zakresie pomocowym i profilaktycznym, mające na celu podniesienie skuteczności podejmowanych działań;● Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie uzależnień, przemocy w rodzinie	

i nowych zagrożeń behawioralnych.	
-----------------------------------	--

11. Zasoby instytucjonalne

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin odbędzie się w oparciu o współpracę i zaangażowanie wielu instytucji i organizacji zajmujących się problemami społecznymi.

Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych są:

- instytucje publiczne, samorządowe,
- organizacje pozarządowe,
- pozostałe jednostki.

Do zasobów instytucjonalnych działających na rzecz mieszkańców Miasta i Gminy Drobin można zaliczyć:

- Urząd Miasta i Gminy w Drobinie,
- Rada Miejska w Drobinie;
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drobinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drobinie,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w gminie Drobin;
- Komenda Miejska Policji w Płocku – Posterunek Policji w Drobinie,
- Spółdzielnia Socjalna Osób Prawnych „Centrum Usług Środowiskowych” w Drobinie,
- Punkt Informacyjny w Urzędzie Miasta i Gminy Drobin,

- Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Gostyninie,
- Izba Wyrzeźwień w Płocku,
- Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Drobinie oraz Filia Biblioteki w Łęgu Probstwie,
- Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Drobinie,
- Klub Dziecięcy „Wesołe Drobinki”,
- Dzienny Dom „Senior +” w Drobinie,
- Klub „Senior + „ w Łęgu Probstwie.
- placówki oświatowe na terenie Gminy,
- placówki zdrowotne na terenie Gminy,
- organizacje pozarządowe.

CZĘŚĆ III - PROGRAMOWA

Wyniki Diagnozy Problemów Społecznych posłużyły do sformułowania misji, celów szczegółowych i kierunków działań niezbędnych do podjęcia na terenie Miasta i Gminy Drobin. Wdrożenie zaplanowanego programu powinno przyczynić się do poprawy jakości życia mieszkańców, zmniejszenia skali występujących problemów społecznych i zminimalizowania ich skutków oraz zapobiegania występowania czynników ryzyka w przyszłości.

1. Misja

MISJA:

DROBIN – SPOŁECZNOŚĆ, AKTYWIZACJA, WSPARCIE

Misją Miasta i Gminy Drobin jest przede wszystkim kompleksowe rozwiązywanie kwestii społecznych oraz działania profilaktyczne na rzecz wzmocnienia rodziny, przeciwdziałanie marginalizacji grup społecznych zagrożonych wykluczeniem społecznym, podniesienie jakości życia mieszkańcom poprzez stwarzanie warunków do rozwoju i integracji społeczności lokalnej.

Cel główny:

Tworzenie zintegrowanego i interdyscyplinarnego systemu międzyinstytucjonalnego wsparcia dla osób i rodzin dotkniętych różnego rodzaju problemami społecznymi, a w konsekwencji zagrożonych wykluczeniem społecznym.

2. Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny 1:

Budowa zintegrowanego systemu pomocy społecznej i wspieranie lokalnych służb pomocowych

Cele operacyjne:

1. Doskonalenie i rozwijanie sektora pomocy społecznej.
2. Budowanie mechanizmów rozwiązywania nowych wyzwań społecznych.
3. Rozwijanie i wspierania sektora pozarządowego oraz rozszerzanie współpracy z należącymi do niego organizacjami.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Systematyczne podnoszenie kompetencji przez kadrę M-GOPS, GKRPA, ZI m.in. poprzez uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach.
- Zwiększanie współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy podmiotami i instytucjami działającymi na rzecz pomocy społecznej.
- Usprawnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami.
- Ujednolicenie systematycznej sprawozdawczości z działalności podmiotów pomocy społecznej, w celu porównywania efektywności działań.
- Rozszerzenie i doskonalenie infrastruktury socjalnej w Mieście i Gminie.
- Tworzenie i rozszerzenie oferty Punktu Informacyjnego w Urzędzie Miasta i Gminy Drobin.

- Projektowanie i wdrażanie nowych instrumentów i usług służących podniesieniu jakości świadczonej pomocy, w szczególności dostępu do nieodpłatnej pomocy specjalistycznej.
- Zapewnienie mieszkańcom szerszego dostępu do informacji o możliwościach uzyskania i dostępnych formach świadczeń pomocowych.
- Tworzenie i finansowanie Placówek Wsparcia Dziennego dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i innych grup ryzyka;
- Opracowywanie i realizowanie projektów współfinansowanych z funduszy zewnętrznych, np. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej oraz z budżetu państwa (w ramach konkursów).
- Realizowanie zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych przy szerszej współpracy z sektorem pozarządowym oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
- Wspieranie organizacyjne, prawne i lokalowe powstających i istniejących organizacji pozarządowych, promowanie ich działalności oraz udzielanie im pomocy w nawiązaniu współpracy międzynarodowej oraz w pozyskiwaniu środków z innych niż budżet samorządu, źródeł finansowania.
- Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych – samoorganizowania się, samopomocy oraz tworzenia organizacji działających na rzecz społeczności lokalnej.
- Wspieranie lokalnych inicjatyw społecznych.
- Propagowanie idei wolontariatu oraz pozyskiwanie wolontariuszy do udziału w realizacji zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.

Wskaźniki realizacji działań:

- Liczba przeprowadzonych szkoleń podnoszących kompetencje kadry M-GOPS, GKRPA, ZI;
- Liczba osób przeszkolonych w ramach podnoszenia kompetencji w zakresie udzielania pomocy społecznej;
- Liczba klientów pomocy społecznej objętych kontraktem socjalnym;
- Liczba podmiotów udzielających wsparcia na terenie Miasta i Gminy;
- Liczba oferowanych form wsparcia w Punkcie Informacyjnym;
- Liczba osób korzystających ze wsparcia w Punkcie Informacyjnym;
- Liczba rodzin korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego;
- Liczba realizowanych programów i projektów przeciwdziałającym nowym wyzwaniom społecznym;
- Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjnych dotyczących oferowanych na terenie Miasta i Gminy form pomocy i wsparcia;
- Liczba działających na terenie Miasta i Gminy organizacji pozarządowych działających na rzecz lokalnej społeczności;
- Liczba organizowanych i zrealizowanych inicjatyw społecznych;
- Liczba pozyskanych wolontariuszy wspierających lokalne działania społeczne.

Cel strategiczny 2:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wsparcie osób i rodzin w kryzysie.

Cele operacyjne:

1. Wspieranie rodzin będących w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci.
2. Rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Ograniczanie ubóstwa i zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego osobom najuboższym.
4. Zminimalizowanie zjawisk dysfunkcji w rodzinie.
5. Rozwijanie kompetencji wychowawczych oraz rozwijanie form wsparcia rodzin przy uwzględnieniu ich kluczowej roli w wychowaniu dzieci.

Rekomendacje i kierunki działań

- Promowanie usług Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Punktu Informacyjnego w celu dotarcia do osób potrzebujących wsparcia.
- Udzielanie wsparcia w postaci pracy socjalnej oraz pomocy finansowej i rzeczowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej i innymi ustawami.
- Badanie i monitorowanie bezpieczeństwa socjalnego osób korzystających ze wsparcia materialnego.
- Rozwijanie szeroko rozumianego poradnictwa dla osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w tym przeciwdziałanie bezradności tej grupy osób.
- Finansowanie zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym Indywidualnych Planów Pomocy (IPP).
- Rozwijanie i objęcie potrzebujących rodzin asystenturą rodziny, jako istotnej formy wsparcia w IPP.

- Wspieranie i zintensyfikowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Monitorowanie sytuacji rodzin w zakresie przemocy i skuteczności działań ZI.
- Sprawozdawczość ilościowa i jakościowa z pracy ZI i GKRPA.
- Pomoc pracowników socjalnych w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów i kryzysów w rodzinie.
- Rozpowszechnianie ulotek, plakatów i broszur dotyczących zjawiska przemocy domowej.
- Nawiązywanie współpracy w zakresie przeciwdziałania przemocy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku;
- Działania mające na celu izolowanie i reedukację sprawców przemocy.
- Poszerzanie oferty terapeutycznej, zarówno dla ofiar, jak i sprawców przemocy - kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych;
- Zaplanowanie systemu szkoleń (w tym szkoleń wzajemnych) o specyfice form przemocy innych niż fizyczna i psychiczna: ekonomiczna, seksualna, zaniedbanie; skierowanych dla pracowników instytucji miejsko-gminnych, oświatowych i zdrowotnych, sądowych i organizacji pozarządowych.
- Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji w środowisku lokalnym ludzi biednych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (praca socjalna, kampanie medialne).
- Upowszechnianie konieczności wzmocnienia rodzin poprzez rozwój poradnictwa rodzinnego oraz dostępności do specjalistów pracujących z rodziną.

- Wspieranie rozwoju inicjatyw prorodzinnych w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny i wskazywania pozytywnych wzorców wychowywania bez przemocy.

Wskaźniki realizacji działań:

- Liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy socjalnej w M-GOPS;
- Liczba rodzin objęta pomocą finansową i materialną;
- Liczba osób objęta pomocą w formie dożywiania;
- Liczba osób korzystających z usług Informacyjnego;
- Liczba rozpoczętych i zakończonych „Niebieskich Kart”;
- Liczba posiedzeń ZI;
- Liczba Indywidualnych Planów Pomocy (IPP);
- Liczba klientów pomocy społecznej objętych kontraktem socjalnym;
- Liczba osób i rodzin objętych aktywnymi formami wsparcia;
- Liczba rodzin objętych działaniami asystenta rodziny;
- Liczba przeszkolonych osób w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Liczba specjalistów zaangażowanych do realizacji wdrażanych programów w środowisku (pedagogów, rodzinnych, terapeutów, pracowników socjalnych itp.);
- Liczba podjętych interwencji kryzysowych;
- Liczba programów i projektów wspierających integrację rodziny;
- Liczba uczestników alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Cel strategiczny 3:

Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień na terenie Miasta i Gminy.

Cele operacyjne:

1. Zmniejszenie dostępności do alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
2. Zminimalizowanie zjawiska uzależnienia od alkoholu wśród mieszkańców.
3. Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami.
4. Zwiększenie oddziaływań pomocowych w stosunku do osób uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Wdrażanie i realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście i Gminie Drobin.
- Tworzenie i rozwijanie działalności Punktu Informacyjnego w zakresie pomocy psychologicznej, prawnej oraz socjalnej osobom z problemem uzależnienia i ich rodzinom;
- Kontynuowanie finansowania działalności GKRPA.
- Organizowanie szkoleń, warsztatów i innych form doształcania dla członków GKRPA i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

- Współpraca międzyinstytucjonalna w zakresie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin w obszarze leczenia uzależnień.
- Promowanie zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów poprzez organizowanie warsztatów, zajęć, eventów, dotyczących tej tematyki.
- Zwiększanie świadomości osób młodych odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania używek za pomocą wydarzeń organizowanych w placówkach oświatowych.
- Kontynuowanie form profilaktyki, kierowanej do dzieci i młodzieży, w szczególności Programów Rekomendowanych przez KCPU i ORE.
- Organizowanie dodatkowych zajęć profilaktycznych z zakresu zainteresowań dzieci i młodzieży, w tym problematyki uzależnień i radzenia sobie ze stresem.
- Poszerzanie oferty kulturalnej i promowanie aktywnego spędzania wolnego czasu jako formy profilaktyki.
- Udzielanie pomocy osobom dotkniętym problemami uzależnień w tym prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i interwencji kryzysowych.
- Zintensyfikowanie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie, w szczególności kierowanej do dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz nauczycieli.
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych problemami alkoholowymi, narkomanii i przemocy w rodzinie.
- Utworzenie i prowadzenie grup samopomocowych dla osób z problemem alkoholowym (AA, Al.-Anon, DDA) oraz objęcie ich wsparciem.

- Udzielanie pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i reintegracja osób uzależnionych od alkoholu, innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
- Monitorowanie i diagnozowanie problemów uzależnień w Mieście i Gminie.

Wskaźniki realizacji działań:

- Liczba zorganizowanych wydarzeń, imprez, warsztatów w zakresie profilaktyki uzależnień;
- Liczba przeprowadzonych Programów Rekomendowanych przez KCPU i ORE;
- Liczba dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców biorących udział w Programach Rekomendowanych przez KCPU i ORE;
- Liczba udzielonych porad dla osób uzależnionych i ich rodzin w Punkcie Informacyjnym;
- Liczba osób skierowanych do wyspecjalizowanych placówek leczenia uzależnień;
- Liczba wniosków o zobowiązanie do leczenia, skierowanych do Sądu Rejonowego;
- Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;
- Liczba utworzonych grup samopomocowych, liczba osób uczestniczących w terapii grupowej;
- Liczba działań podjętych w ramach współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze leczenia uzależnień;
- Liczba osób korzystających z pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i reintegracji społecznej;

- Liczba podjętych działań mających na celu monitorowanie i diagnozowanie problemów uzależnień.

Cel strategiczny 4:

Rozwijanie kompetencji wychowawczych oraz rozwijanie form wsparcia rodzin przy uwzględnieniu ich kluczowej roli w wychowaniu dzieci.

Cele operacyjne:

1. Rozwijanie kompetencji wychowawczych w lokalnych rodzinach.
2. Wspieranie i pogłębianie świadomości wychowawczej rodziców i kadry pedagogicznej w lokalnych placówkach oświatowych.
3. Zwiększenie oddziaływań pomocowych wobec rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
4. Zminimalizowanie zachowań ryzykownych i kierowanie na konstruktywne sposoby radzenia sobie wśród dzieci i młodzieży.
5. Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz pomocy materialnej dla uczących się dzieci i młodzieży.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny.
- Zainicjowanie funkcjonowania rodzin wspierających w Mieście i Gminie.
- Utworzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci na terenie Gminy oraz świetlic wiejskich.

- Organizowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze wspierania rodziny.
- Organizowanie i współfinansowanie pieczy zastępczej dla dzieci, odebranych z rodzin dysfunkcyjnych.
- Praca z rodzinami dysfunkcyjnymi na rzecz powrotu dzieci objętych pieczą zastępczą.
- Organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających kompetencje wychowawcze.
- Realizowanie programów profilaktyczno-terapeutycznych we współpracy z placówkami oświatowymi.
- Upowszechnienie informacji dla rodzin na temat możliwości poradnictwa rodzinnego i psychologicznego w M-GOPS oraz uzyskania specjalistycznej pomocy w przypadku doświadczenia problemów.
- Organizowanie działań i aktywności mających na celu integrację rodzin, m.in. festynów rodzinnych, imprez plenerowych.
- Wsparcie dzieci w zakresie organizowania czasu wolnego, poszerzenie oferty zajęć sportowo-kulturalnych.
- Wspieranie rozwoju podmiotów umożliwiających aktywne spędzanie czasu wolnego, form aktywności w ramach dostępnej bazy oraz organizacji zajęć poza szkolnych dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta i Gminy.
- Organizowanie i finansowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych ubóstwem, przemocą w rodzinie, problemem uzależnień.
- Prowadzenie działań monitoringowych w celu ustalenia sytuacji dziecka w rodzinie.

- Realizacja programu rządowego w zakresie wsparcia rodzin (Karta Dużej Rodziny) oraz popularyzacja go wśród lokalnych przedsiębiorców i rodzin.

Wskaźniki realizacji działań:

- Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem asystenta rodziny;
- Liczba osób objętych pomocą rodziny wspierającej;
- Liczba rodzin korzystająca ze specjalistycznej pomocy;
- Liczba dzieci uczęszczających i korzystających z oferty placówek wsparcia dziennego, świetlic wiejskich;
- Liczba osób przeszkolonych w obszarze wspierania kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, pracujących z rodzinami na terenie Miasta i Gminy;
- Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- Liczba rodzin, które powróciły do rodziny biologicznej z pieczy zastępczej;
- Liczba rodziców biorących udział w warsztatach wzmacniających kompetencje wychowawcze;
- Liczba nauczycieli i wychowawców biorących udział w warsztatach wzmacniających kompetencje wychowawcze;
- Liczba realizowanych programów profilaktycznych w placówkach oświatowych;
- Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w programach profilaktycznych;
- Liczba zorganizowanych działań mających na celu integrację rodzin oraz liczba ich uczestników;
- Liczba dzieci korzystających z organizowanego wypoczynku;

- Liczba przeprowadzonych działań monitoringowych sytuacji dziecka w rodzinie;
- Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny.
- Ilość uczniów korzystających z pomocy specjalistów na terenie placówek oświatowych (psycholog, pedagog, logopeda).

Cel strategiczny 5:

Zwiększenie aktywności społecznej i integracja z lokalną społecznością osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz wspieranie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem.
2. Animacja i organizacja wspólnych kampanii na rzecz integracji różnych grup społecznych.
3. Umożliwienie osobom starszym, niepełnosprawnym, z zaburzeniami psychicznymi, dotkniętymi uzależnieniami i przemocą w rodzinie pełnego udziału w życiu społecznym.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami;
- Rozwijanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych, w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z niepełnosprawnościami i dla osób starszych.
- Realizowanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb dzieci z rodzin ubogich – dożywianie w szkołach, wyprawka

szkolna, dopłata do przedszkola, integracja z lokalną społecznością osób zagrożonych marginalizacją społeczną.

- Wspieranie programów propagujących i promujących wśród środowisk zagrożonych utratą bezpieczeństwa socjalnego postaw aktywnych, pomocy sąsiedzkiej, inicjowanie powstania grup samopomocy.
- Podniesienie poziomu infrastruktury szkolnej poprzez m.in. budowę lub rozwój pracowni tematycznych, propagowanie kół zainteresowań wśród dzieci i młodzieży.
- Podnoszenie standardu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży poprzez m.in. budowę boisk sportowych, parków rekreacyjnych, programów sportowych, propagowanie sekcji sportowych itp.
- Zwiększenie dostępu do służby zdrowotnej i społecznej na terenie Miasta i Gminy poprzez propagowanie polityki prorodzinnej.
- Przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji w środowisku lokalnym ludzi biednych i zagrożonych wykluczeniem społecznym (praca socjalna, kampanie medialne).
- Wspólne działania na poziomie zajęć świetlicowych – aktywizujące i integrujące młodzież z różnych środowisk.
- Podnoszenie świadomości społecznej na temat osób z niepełnosprawnościami oraz ich praw i uprawnień, w szczególności poprzez rozpowszechnianie informacji o prawach i uprawnieniach osób z niepełnosprawnościami oraz dostępnych formach pomocy za pośrednictwem Internetu i mediów lokalnych (prasa, radio, telewizja kablowa).
- Bieżące informowanie osób z niepełnosprawnościami o możliwościach dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich

opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych oraz możliwościach zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

- Zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami prawa do życia w środowisku wolnym od barier funkcjonalnych, w tym w szczególności poprzez kontynuację łamania barier architektonicznych w miejscach publicznych.
- Wspieranie rehabilitacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami poprzez systematyczną współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz Powiatowym Urzędem Pracy i informowanie środowiska istniejących możliwościach zatrudnienia.
- Organizowanie kampanii społecznych skierowanych do osób starszych.
- Organizowanie imprez integrująco-aktywizacyjnych dla mieszkańców Miasta i Gminy.
- Wspieranie lokalnych inicjatyw międzypokoleniowych.
- Pozyskiwanie lokalnych liderów i wolontariuszy działających na rzecz rozwoju lokalnej społeczności.
- Organizowanie festynów rodzinnych, spotkań integracyjnych.
- Promocja działalności lokalnych artystów i zespołów muzycznych.
- Zachęcanie mieszkańców do udziału w rozwiązywaniu lokalnych problemów oraz wspieranie inicjatyw społecznych.
- Wspierania działań różnych podmiotów na rzecz osób starszych, chorych i z niepełnosprawnościami.
- Wspieranie inicjatyw w zakresie aktywności edukacyjnej, społecznej i kulturalnej na rzecz seniorów.

Wskaźniki realizacji działań:

- Liczba przeprowadzonych kampanii promujących aktywny i zdrowy styl życia dla osób starszych;
- Liczba dzieci korzystających z pomocy żywnościowej.
- Liczba imprez integrujących osoby zagrożone wykluczeniem i mieszkańców Miasta i Gminy;
- Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz promocji zdrowego stylu życia;
- Liczba osób z niepełnosprawnościami w wieku produkcyjnym nieaktywnych zawodowo;
- Liczba ofert pracy udostępnionych dla osób z niepełnosprawnościami;
- Liczba zakładów pracy zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami;
- Liczba programów oferujących przedsiębiorcom pakiet udogodnień z tytułu zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami;
- Liczba inicjatyw skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym: starszych, z niepełnosprawnościami, z zaburzeniami psychicznymi;
- Liczba nowych podmiotów środowiskowych wspierających osoby zagrożone wykluczeniem społecznym;
- Liczba podjętych modernizacji obiektów służących likwidacji barier architektonicznych;
- Liczba jednostek administracji publicznej, które wdrożyły program działań przyjaznych dla osób z niepełnosprawnościami;
- Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych;
- Liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności;

- Liczba porad specjalistycznych udzielonych osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym;
- Liczba osób objętych pomocą finansową przez M-GOPS;
- Ilość organizowanych imprez integrujących społeczność lokalną na terenie Miasta i Gminy;
- Liczba projektów realizowanych w ramach inicjatyw lokalnych;
- Liczba przeprowadzonych konsultacji społecznych.

Cel strategiczny 6:

Przeciwdziałanie bezrobociu oraz wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Cele operacyjne:

1. Ograniczanie zjawiska bezrobocia na terenie Miasta i Gminy.
2. Aktywizacja osób bezrobotnych i poszukujących pracy.
3. Przeciwdziałanie zjawisku „wyuczonej bezradności” u osób długotrwale korzystających z zasiłków socjalnych.

Rekomendacje i kierunki działań:

- Promowanie usług Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w celu dotarcia do osób potrzebujących wsparcia.
- Podejmowanie działań na rzecz zmniejszenia problemu bezrobocia i aktywizacji zawodowej mieszkańców.

- Rozwijanie szeroko rozumianego poradnictwa dla osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, w tym przeciwdziałanie „wyuczonej bezradności”.
- Wsparcie w poszukiwaniu pracy poprzez podpisywanie kontraktów socjalnych.
- Rozpowszechnianie wśród bezrobotnych informacji na temat aktywnych metod przeciwdziałania bezrobociu, a także o prawach i uprawnieniach bezrobotnych.
- Promowanie Miasta i Gminy w celu uzyskania nowych inwestorów oraz zwiększania ilości miejsc pracy.
- Opracowanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym realizowanie programów ze środków UE.
- Pomoc materialna dla rodzin dotkniętych problemem bezrobocia.
- Monitorowanie sytuacji rodzin w sytuacji kryzysowej.
- Współpraca i wspólne działania instytucji wspierających osoby bezrobotne, w szczególności z Powiatowym Urzędem Pracy.
- Wspieranie inicjatyw tworzenia lokalnych form zatrudnienia.
- Wsparcie dla przedsiębiorców i osób podejmujących działalność gospodarczą.
- Organizacja kursów, szkoleń, warsztatów dla osób dotkniętych problemem bezrobocia.

Wskaźniki realizacji działań:

- Liczba osób bezrobotnych w różnych grupach wiekowych i poziomie wykształcenia oraz płci;
- Liczba osób poszukujących pracy;
- Liczba bezrobotnych długotrwale pozostających bez pracy;

- Liczba programów skierowanych do osób bezrobotnych;
- Liczba osób korzystających z wsparcia MGOPS z tytułu bezrobocia;
- Liczba projektów adresowanych do osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy);
- Liczba osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) uczestniczących w formach aktywizacji zawodowej: pracach społecznie użytecznych, robotach publicznych, pracach interwencyjnych;
- Liczba klientów pomocy społecznej objętych kontraktem socjalnym;
- Liczba udzielonych porad specjalistycznych;
- Liczba osób i rodzin którym udzielono pomocy finansowej;
- Liczba osób i rodzin, którym udzielono pomocy rzeczowej;
- Liczba osób zatrudnionych w ramach prac interwencyjnych i robót publicznych;
- Liczba ofert pracy udostępnionych osobom bezrobotnym;
- Liczba oferowanych programów podnoszenia kwalifikacji dla osób bezrobotnych.

3. Realizatorzy Strategii

Realizacja Strategii stanowi jedno z zadań własnych Gminy, która wykonywać je będzie poprzez działalność poniżej wymienionych podmiotów:

- 1) Urząd Miasta i Gminy w Drobinie;
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drobinie;

- 3) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Drobin;
- 4) Punkt Informacyjny w Urzędzie Miasta i Gminy Drobin;
- 5) Placówki służby zdrowia, a w tym: przychodnie, poradnie leczenia uzależnień, Całodobowy Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu;
- 6) Partnerzy zewnętrzni oraz organizacje pożytku publicznego działające na terenie Gminy, w tym Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Uzależnionym i Ich Rodzinom „FILADELFIA” w Drobinie, a także Ochotnicze Straże Pożarne z terenu gminy Drobin;
- 7) Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Drobinie oraz Filia Biblioteki w Łęgu Probostwie;
- 8) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 9) Centrum Usług Środowiskowych w Drobinie;
- 10) Miejski Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Drobinie;
- 11) Posterunek Policji w Drobinie;
- 12) szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze, w tym świetlice środowiskowe:
 - a. Miejsko-Gminne Przedszkole w Drobinie,
 - b. Gminne Przedszkole w Łęgu Probostwie,
 - c. Szkoła Podstawowa im. Miry Zimińskiej - Sygietyńskiej w Cieszewie,
 - d. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Drobinie,
 - e. Szkoła Podstawowa w Łęgu Probostwie,
 - f. Szkoła Podstawowa im. prof. arch. Stanisława Marzyńskiego w Rogotwórsku,
 - g. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Drobinie,

- 13) Prokuratura, sąd, kuratorzy sądowi;
- 14) Izba wytrzeźwień;
- 15) Powiatowy Urząd Pracy w Płocku.

4. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja zapisów strategicznych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych. Całościowa ocena wymaga odpowiedzi na pytania o zgodność ocenianej polityki z przyjętymi wartościami i zasadami. Ewaluacja jest działalnością z natury normatywną, gdyż z jednej strony wykorzystuje się w niej istniejące normy, z drugiej zaś w jej wyniku mogą pojawić się propozycje wprowadzenia nowych norm i procedur. Jest także działalnością instrumentalną, ponieważ jej podstawowym celem jest dostarczenie podmiotom polityki społecznej praktycznej wiedzy potrzebnej przy podejmowaniu decyzji.

Wdrażanie Strategii będzie polegało na realizacji sformułowanych w niej celów strategicznych, priorytetów i kierunków działań za pośrednictwem programów operacyjnych, zarówno kontynuowanych, jak i nowych. Ważnym elementem procesu wdrażania Strategii będzie jej upowszechnianie poprzez przekazywanie informacji na temat najważniejszych elementów Strategii, organizowanie spotkań z lokalnymi środowiskami i organizacjami. Spotkania będą miały na celu jak najszersze aktywizowanie organizacji i środowisk do współdziałania w realizacji Strategii.

5. Źródła finansowania

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Mieście i Gminie Drobin będą:

- budżet Państwa,
- budżet samorządowy,
- środki celowe funduszy krajowych,
- fundusze Unii Europejskiej,
- budżet podmiotów odpowiedzialnych za dane działania,
- inne źródła.

6. Oczekiwane efekty działań

Biorąc pod uwagę słabe i mocne strony uwarunkowań społecznych, szanse i zagrożenia, możliwości lokalowe i kadrowe można założyć pewne efekty podejmowanych działań, wśród nich:

- podniesienie poziomu wiedzy o problemach grup dysfunkcyjnych,
- większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie,
- większy poziom świadomości mieszkańców w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz zdrowego trybu życia,
- lepszy dostęp do wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- zwiększenie szans na udział osób starszych, z niepełnosprawnościami i z zaburzeniami psychicznymi w życiu lokalnej społeczności,

- ograniczenie izolacji społecznej osób z grup zagrożonych wykluczeniem,
- podniesienie jakości usług opiekuńczych,
- wyższy standard świadczonych usług z zakresu pomocy społecznej,
- stworzenie szansy integracji i aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych, starszych i z zaburzeniami psychicznymi,
- stworzenie na terenie Miasta i Gminy kompleksowej pomocy rodzinie i dziecku,
- wzrost poziomu wiedzy na temat prawidłowego pełnienia funkcji opiekuńczo – wychowawczych,
- zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny,
- minimalizowanie skutków uzależnień oraz przemocy domowej,
- wzrost osób usprawnionych i zatrudnionych,
- ochrona dzieci przed skutkami bezrobocia ich rodziców,
- podwyższenie szans edukacyjnych dla uczniów uzdolnionych i dzieci mających problemy w nauce,
- wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego oraz wzrost liczby dzieci i młodzieży z niej korzystających,
- rozwój i wzrost aktywności mieszkańców Miasta i Gminy,
- integracja społeczności lokalnej i wzmocnienie inicjatyw obywatelskich.

7. Uwagi końcowe

Strategia precyzuje cele w zakresie problemów społecznych stojące przed mieszkańcami i władzami Miasta i Gminy Drobin, nakreśla także pożądane kierunki ich realizacji. Jest to wieloletni dokument o charakterze na wpół

otwartym, co wiąże się z koniecznością jego uszczegółowienia i modyfikowania w trakcie całego okresu wdrożeniowego. Filozofia Strategii zakłada, bowiem długofalowe i międzyinstytucjonalne działania, których istotą jest zapewnienie mieszkańcom Miasta i Gminy Drobin bezpiecznych warunków sprzyjających rozwojowi osobistemu oraz zawodowemu poprzez przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, a także tworzenie sprawnie działającego systemu pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej, psychologicznej i materialnej.

Strategia może być szansą na optymalne wykorzystanie potencjału ludzkiego i materialnego tkwiącego w Mieście i Gminie Drobin. Stanowi ona bazę do aktywizacji wszystkich partnerów lokalnej polityki społecznej. Daje ona wreszcie możliwość powołania lokalnych koalicji, porozumień na rzecz realizacji konkretnych projektów i programów społecznych. Skorzystanie z tej szansy leży głównie po stronie władz Miasta i Gminy, które mogą włączyć różnego typu organizacje społeczne i biznesowe do wspólnego działania i stać się inicjatorem zmian daleko wykraczających poza ramy niniejszej Strategii.

Zapisy zawarte w Strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych. Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. Powinny je również rozwijać i uszczegóławiać. Odnosi się to zarówno do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich.